

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

38. ČÍSLO / XVIII. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 €

26. ZÁŘÍ 2010

Z obsahu:

Svatá Hildegarda

z Bingenu (dokončení)

Katecheze Benedikta XVI.

při generální audienci

8. září 2010

- strana 2 -

Marcello Candia

Nejlepší člověk Brazílie...

- strana 4 -

Kardinál Newman

a modlitba svatého

růžence

Paul Bernhard

Wodrazka C.O.

- strana 6 -

Smrtelná past pro zemi

Projev kardinála Newmana

po přijetí zprávy

o jmenování kardinálem

- strana 7 -

Před rokem

Z homilie Benedikta XVI.

ve St. Boleslavi 28. 9. 2009

- strana 8 -

Ježíšovo srdce světa (17)

- Malá duše

Consolata Betrone

P. Lorenzo Sales - četba

na pokračování

- strana 9 -

Evropa bez Krista?

Stefan Meetschen

- strana 10 -

Drahá Evropo, píšu ti

Umberto Broccoli

- strana 11 -

Socha sv. Václava na Karlově mostu v Praze od sochaře Josefa Kamila Böhma

Svatá Hildegarda z Bingenu (dokončení)

Drazí bratři a sestry, dnes bych se chtěl vrátit a pokračovat v zamyšlení nad svatou Hildegardou z Bingenu, významnou ženskou postavou středověku, která se vyznačuje duchovní moudrostí a svatostí života. Mystická vidění Hildegardy se podobají viděním starozákonních proroků: s použitím kulturních a náboženských kategorií své doby vysvětlovala v Božím světle Písmo svaté a aplikovala je na různé životní situace. Tak všichni, kteří jí naslouchali, se cítili povzbuzeni, aby praktikovali důsledný a angažovaný způsob křesťanského života. V jednom listě svatě

mu Bernardovi rýnská mystička vyznává: „Vidění uchvacuje celé mé bytí: nevidím svým tělesným zrakem, ale v duchu se mi jeví tajemství. Poznávám hluboký význam toho, co je vyloženo v žaltáři, v evangeliích a jiných knihách, a zjevuje se mi ve vidění. To mě pálí jako plamen v hrudi i v duši a učí mě chápat hluboce text.“ (*Epistolarium pars prima I-XC: CCCM 91*).

Mystická vidění Hildegardy jsou bohatá na teologický obsah. Vztahují se k základním událostem dějin spásy a používají převážně básnický a symbolický jazyk. Např. v nejznámějším díle pod titulem *Scivias* - tzn. „Poznej

cesty“ - shrnuje třicet pět vidění událostí dějin spásy od stvoření světa až do konce časů. S charakteristickými rysy ženské senzibility rozvíjí Hildegarda právě v ústřední části svého díla mystické manželství mezi Bohem a lidstvem uskutečněné ve Vtělení. Na stromu Kříže se koná sňatek Božího Syna s Církví, jeho nevěstou, naplněnou milostí a schopnou dát Bohu nové děti v lásce Ducha Svatého (srov. *Visio tertia: PL 197, 453c*).

Již z těchto krátkých úryvků vidíme, jak i teologie může přijmout zvláštní příspěvek žen, protože jsou schopné promlouvat o Bohu a o tajemstvích víry

se svou zvláštní inteligencí a senzibilitou. Vyzývám proto všechny, které rozvíjejí tuto službu, aby ji plnily v hlubokém církevním duchu, živily vlastní úvahy modlitbou a dávaly se na velké, ještě zčásti neprobádané bohatství středověké mystické tradice reprezentované především světlymi vzory jako byla právě Hildegarda z Bingenu.

Rýnská mystička je autorkou také jiných spisů, z nichž dva jsou zvláště významné, protože se odvolávají, jako Scivias, na mystická vidění: jsou to *Liber vitae meritorum* (Kniha životních zásluh) a *Liber divinum operum* (Kniha božských děl), pojmenovaná také *De operatione Dei*. V první knize je popsána jedinečná a hutná vize Boha, který oživuje kosmos svou silou a svým světlem. Hildegarda zdůrazňuje hluboký vztah mezi člověkem a Bohem a připomíná nám, že všechno stvoření, jehož je člověk vrcholem, přijímá život od Trojice. Spis se soustřeďuje na vztah mezi ctnostmi a neřestmi, poněvadž lidská bytost musí denně čelit výzvě neřestí, které ji vzdalují z cesty k Bohu, zatímco ctnosti ji podporují. Je to výzva člověku, aby se varoval zla pro Boží slávu a vstoupil po ctnostném životě do „života veškeré radosti“. Ve druhém díle, které mnozí pokládají za dílo vrcholné, popisuje ještě stvoření ve vztahu k Bohu a k ústřednímu postavení člověka a ukazuje tak na silný kristocentrismus se zabarvením biblicko-patristickým. Svěťice představuje pět vidění inspirovaných Prologem evangelia sv. Jana a uvádí slova, jimiž se Syn obrací k Otci: „Všechno dílo, které jsi chtěl a které jsi mi svěřil, dovedl jsem k dobrému konci, a hle, já jsem v tobě a ty ve mně a jsme jedna jediná věc.“ (*Pars III, Visio X: PL 197, 1025a*).

V jiných spisech konečně Hildegarda ukazuje všestrannost zájmů a kulturní životnost ženských klášterů středověku, v pro-

Pokračování na str. 5

Na počátku lidských dějin byli dva bratři. Ten jeden našel zalíbení v Bohu a Bůh v něm, ale ten druhý na něho zanevřel do té míry, že ho vylákal ven a ubil k smrti. Na začátku našich dějin také byli dva bratři. Toho jednoho vzala do své péče žena světice a vychovala z něho světce, který měl zalíbení v Bohu a Bůh v něm. Toho druhého vychovávala matka, která připravila o život ženu světici a z něj vychovala bratrovraha. Jsou to holá fakta, která různí lidé dokážou různě interpretovat.

Ve své homilii, kterou přednesl Benedikt XVI. před rokem ve Staré Boleslavi, dokázal tato fakta komentovat stručně, a přitom velmi výstižně a poukázal na příklad našeho nejdražšího světce, který ani po tisíci letech neztratil na aktuálnosti (viz str. 8). Ve svatovítském pokladu se nepřečlovává koruna Boleslavova, ale Václavova. Bratrovražedná ruka, která ho chtěla vymazat ze světa, dosáhla toho, že „jeho památka nikdy nevymizela z lidských úst“.

Není to úžasné, jak je evangelium věčně aktuální? Proč je tak obtížné přesvědčit někoho

o pravdách evangelia? Protože zrno evangelia může padnout na skálu, do trní, na cestu nebo do úrodné půdy. Svědčí o tom i dnešní Ježíšova slova: *Jestliže nevěří prorokům, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých*. A to se skutečně stalo, když Pán vzkřísil Lazara před zraky fari-

zeů. Vzkříšení mrtvého, který už zapáchá, je jistě velký a nesporný zázrak, ale židovské předáky nepřesvědčil. Zázrak není určen k tomu, aby zvrátil smýšlení nevěřícího, nýbrž aby podpořil víru toho, kdo věří, kdo víru hledá a má k víře ochotu. Kdyby měl zázrak tu sílu, aby překonal každou nevěru, znamenalo by to omezení lidské svobody. Bůh by tak vstupoval do vědomí člověka i proti jeho vůli. Takový zázrak by byl vlastně překážkou víry, protože víra předpokládá dobrovolné přijetí Boha. Jak říká katechismus, „vírou se člověk dobrovolně odevzdává Bohu“. A v tom je její krása.

Věřit v Boha znamená poznávat ho a přijímat to, co nám on sám o sobě zjevil. Zjevil nám to

především tak, že nám poslal svého Syna, který nám svého Otce představil také jako našeho Otce, svrchovaně dobrého, laskavého, něžného a starostlivého a nanejvýš moudrého, na jehož lásku a péči se můžeme bezpečně spolehnout. Platí to i o jeho příkázáních. Boží příkázání jsou vlastně nejmoudřejším a nejúčinnějším „návodem“ k dokonalému a svobodnému rozvoji člověka a k optimálnímu uspokojení všech přirozených i nadpřirozených potřeb jednotlivce i celé společnosti. Jsou tím nejmoudřejším návodem, jak se vyvarovat těžkých omylů, perverze, dekadence a odpadu. Skutečné poznání Boha však není záležitostí jen rozumu, ale také srdce. Skutečné poznání Boha začíná dříve než první hodinou vyučování náboženství.

K tomu, aby byl člověk schopen a ochoten „v plné důvěře se odevzdat Bohu“, k tomu potřebuje, aby v jeho srdci nebyla připravena skála, ani trní, ani cesta, ale úrodná půda. Ta úrodná půda je tedy určitou osobní dispozicí. Záleží na tom, zda člověk během svého rozvoje zakouší nebo nezakouší, jak je to dobré a přímo

Pokračování na str. 13

Editorial

Bohatí a chudí

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

**Jestliže neposlouchají proroky,
nedají se přesvědčit,
ani kdyby někdo vstal z mrtvých.**

Jestliže se stalo tvým obyčejem, že v nedělní předvečer či v nedělní odpoledne vstupuješ do Ježíšovy společnosti a účastníš se spolu s ním dějů, o kterých nám vypráví nedělní čtení, zavede tě Pán do velmi působivého prostředí svého podobenství. přečti si ty Lukášovy verše znovu, i když je znáš, a nechej se uvést do boháčova domu.

Nepotřebuješ k tomu mnoho fantazie. Televize ti často představuje to exkluzivní prostředí, ve kterém se pohybují s šarmem a elegancí prvotřídně oděné postavy a s ostentativní samozřejmostí a sebejistotou konzumují své toasty a drinky. Pijí víno, nejlepšími oleji se natírají, ale nad zkázu Josefovou se netrápí. U dveří těchto současných boháčů proto neuvidíš bezmocné žebráky obsypané hnisavými vředy. To by působilo rušivě. Televize ti sice občas ukáže i takové postavy, ale v jiném prostředí a v jiných souvislostech, neboť mezi těmito dvěma světy si již zde na zemi lidé vytvořili velikou a často nepřekročitelnou propast.

Co ti však dále představuje božský Vypravěč, to už jde za rámec televizní invence. Oba jeho protagonisté totiž procházejí branou smrti, které se nikdo nevyhne a která často diametrálně mění jeho dosavadní postavení. Lazar, o kterého zde na zemi zaváděli pouze psi, se u Abraháma těší z bezmezné blaženosti. Boháčův dočasný luxus a hodování se naopak změnilo v nesnesitelný a bezútešný zár a nekonečnou opuštěnost.

Teprve tato krutá proměna vyburcovala boháčovo svědomí. Je však pozdě. Všimni si, že strádá právě tím, čeho si za života nechtěl všimnout a co jej přivedlo do této nikdy nekončící záhuby: zoufale prosí, aby mu v jeho nesnesitelné vyprahlosti alespoň malíčkem pomohl ten, kdo nyní požívá oprávněné blaženosti a pro kterého za života nepohnul ani prstem. Hle, jak poslední spravedlnost postihuje bohatce, kteří těm druhým ubližovali třeba jen tím, že **na ně ve své hojnosti zapomínali**.

To, co znamená dostatek, neposuzuj podle těch, kteří mají více než ty, ale podle těch, kterým se nedostává ani toho, co tobě. Pošilhávání po majetnějších probudí nejspíše závist. Aby se tvé srdce otevřelo soucitu a solidaritě, vyhledej ty, kteří strádají. Di-

vej se na svou majetnost jejich očima a poměřuj ji jejich nouzí. Nečekej, až se na tebe sami obrátí. Je nemálo těch, kteří už nemají ani na to, aby se na tebe obrátili.

Z Ježíšových slov i z jeho chování poznáš zřetelně, že jednoznačně strání těm ubohým. Je připraven kompenzovat jim vrchovatě všechno to, co pro lidskou nespravedlnost a bezcitnost musejí vytrpět, ale běda těm, kteří jim toto utrpení způsobují, třeba jenom tím, že ačkoliv mohou, nejsou ochotni jim pomáhat. *Skončí jásos povalečů!*

Pán ti ve svém podobenství také důrazně připomíná fakt neodvolatelné nezměnitelnosti toho výsledného stavu, který si člověk svým časným životem a chováním sám připravuje pro věčnost. Ježíšovo vyprávění není pouhá alegorická smyšlenka ani nadsázka, ale staví na neotřesitelných duchovních skutečnostech. Zkoušíš si dostatečně často v klidu domýšlet, co může znamenat i pro tebe nikdy nekončící věčnost, která bude buďto nevýslovně blažená, nebo zoufale nešťastná, a žádná jiná?

Těm, které jejich bezohledná a sobecká honba za dostatkem, pohodlím a zajištěností ukolébala v klamně sebejistotě a hluchotě k věčnosti i k bližním, nepomůže ani varovný hlas ze záhrobí. Bůh nicméně poslal a posílá lidem ve všech dobách své posly, zvláště tehdy, když nejvíce zapomínají na jeho zákon. Bylo by zvláštní, kdyby tak neučinil v těchto posledních časech, kdy jako nikdy dříve před tváří bohatých a rozmařilých národů umírají v zoufalé bídě a hladu miliony lidí, jejichž vychrtlá těla a zmařené životy hlasitě žalují před trůnem věčného Otce. Proto přicházejí opět jeho proroci, kteří z tolika míst světa vyzývají k pokání a radikální změně života. Tato změna se musí projevit především v **zásadní změně postoje k bližním**. Je krajně opovržlivé brát na lehkou váhu tyto výzvy i varování. Kým nepohne pohled na zuboženého Lazara u boháčových dveří, nechť se vžije alespoň na chvíli do situace zatracence, který marně žebrá o kapičku vody.

Nedej se oklamat námitkou, že ty sám na tom stavu nic nezměníš. V Ježíšově škole se můžeš naučit evangelijní skromnosti vůči sobě a pozorné vnímavosti k druhým, a ty ti otevrou nové možnosti a nové cesty dobročinnosti. Začni ještě dnes. Jde o naléhavý úkol zásadního významu: obnovit tvářnost země.

Přijď, Duchu Svátý, ty, který otevíráš oči slepým⁽¹⁾, naplň srdce svých věrných a vlej do nich oheň své lásky!

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. resp. žalm 146

Liturgická čtení

1. čtení – Am 6,1a.4-7

Toto praví všemohoucí Pán: „Běda těm, kdo si zpupně žijí na Sióně, bezstarostně na samařské hoře! Léhají na ložích ze slonoviny, hoví si na divanech, jídají jehňata ze stáda a telata vykrmená v chlévě. Prozpěvují si za zvuku harfy, vymýšlejí si jako David hudební nástroje. Z misek pijí víno, nejlepším olejem se natírají, ale nad Josefovou zkázu se netrápí. Proto nyní půjdou v čele vyhnanců do zajetí, skončí jásos povalečů!“

2. čtení – 1 Tim 6,11-16

Boží muži, usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost. Dobře bojuj pro víru, zmocni se věčného života. K němu jsi byl povolán, a proto jsi složil před mnoha svědky slavnostní vyznání.

Před Bohem, který všemu dává život, a před Kristem Ježíšem, který před Ponciem Pilátem vydal slavnostní svědectví, ti nařizují: Uchovej nauku bez poskvrny a bez úhony až do slavného příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten příchod nám ukáže ve svůj čas blahoslavený a jediný Panovník, Král králů a Pán pánů. On jediný má nesmrtnost a přebývá v nepřístupném světle. Nikdo z lidí ho neviděl, ani uvidět nemůže. Jemu patří čest a věčná moc! Amen.

Evangelium – Lk 16,19-31

Ježíš řekl farizeům: „Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do šarlatu a kmentu a každý den pořádál skvělou hostinu. U jeho dveří léhal jeden žebrák – jmenoval se Lazar – plný vředů a rád by utišil hlad aspoň z toho, co padalo z boháčova stolu; a ještě k tomu přicházeli psi a lízali mu vředy. Žebrák umřel a andělé ho odnesli do Abrahámovy náručí. Pak umřel i boháč a byl pohřben.

V pekle v mukách zdvihl oči a viděl z dálky Abraháma a v jeho náručí Lazara. A zvolal: ‚Otče Abraháme, slituj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň koneček prstu ve vodě a ovlaží mi jazyk, protože zakouším muka v tomto plamenu.‘ Abrahám však odpověděl: ‚Synu, uvědom si, že ty ses měl dobře už zažíva, Lazar naproti tomu špatně. A nyní se tu on raduje, a ty zakoušíš muka. A k tomu ke všemu zeje mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo nemůže přejít odtud k vám, i kdyby chtěl, ani se dostat od vás k nám.‘

Boháč řekl: ‚Prosím tě tedy, otče, pošli ho do mého otcovského domu. Mám totiž pět bratrů, ať je varuje, aby se také oni nedostali do tohoto místa muk.‘ Abrahám odpověděl: ‚Mají Mojžíše a proroky, ať je uposlechnou!‘ On však odporoval: ‚Ne, otče Abraháme! Ale když k nim někdo přijde z mrtvých, pak se obrátí.‘ Odpověděl mu: ‚Jestliže neposlouchají Mojžíše a proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.‘“

Marcello Candia

V roce 1975 mu nejvýznamnější brazilský ilustrovaný týdeník „Manchete“ v Rio de Janeiro věnoval článek pod titulem: „Nejlepší člověk Brazílie“, který začíná slovy: „Naše země je území, které dobývají italští finančníci a průmyslníci. Mnozí k nám přicházejí investovat svůj kapitál s tím úmyslem, aby získali další. Marcello Candia, bohatý milánský průmyslník, přišel do Amazonie před deseti lety, a zde vydal všechno své jmění s odlišným záměrem: aby pomohl malomocným, indiánům, caboclos a chudým. Zvolili jsme ho za nejlepšího člověka Brazílie pro rok 1975.“

Až bude, dá-li Pán Bůh, Marcello Candia (1916–1983) pozdvižen na oltář, bude to světec typický pro naši dobu: úspěšný průmyslník, který věnoval svůj život a své peníze pro chudé a v misijním území dokázal skutky, že i bohatý se může stát uznávaným vzorem autentického a hrdinského křesťanského života. Učinil tak způsobem, jakým využíval kapitál, zisk, manažerské techniky a schopnosti nikoliv pro vlastní egoismus, ale pro nejopuštěnější a nejhudší bližní.

Měl jsem to štěstí znát Marcello Candia téměř třicet let a pokládám to za velkou Boží milost, že mi umožnil stát mu po boku tak dlouhou dobu: protože když člověk osobně pozná „světce“ (uvozovky jsou jen proto, že to musí ještě uznat a vyhlásit církev), pochopíme, jaký je rozdíl mezi evangeliem hlášeným, jak to děláme my kněží, a evangeliem žitým. A dotýkáme se rukama evangelia, které je působivé, obrací srdce a zanechává hluboké stopy v duších.

Kdo byl Marcello Candia? Byl to syn milánského průmyslníka (narozen v Portici u Neapole). Zdědil po otci továrnu na kyselinu uhličitou založenou na počátku 20. století a dvacet let ji úspěšně řídil. Ale Bůh ho povolal, aby se stal „průmyslníkem lásky“. Již jako mladý student (získal tři doktoráty: z chemie, biologie a farmakologie) rozděloval svůj čas mezi otcovský podnik a díla lásky v Miláně: např. vesničku pro matku a dítě v Miláně, pomoc uprchlíkům

z německých koncentračních táborů a Kolej zámořských studentů, kterou podle přání kardinála Montiniho založil prof. Giuseppe Lazzati.

Candia cítil hluboce také misijní povolání. Po druhé světové válce založil školu medicíny pro misionáře (u milánské univerzity) a podporoval různé laické misijní organizace, které v té době vznikaly. Marcel Candia byl jedním z prvních propagátorů laického misijního hnutí v Itálii: byl prvním italským laickým misionářem, který snad stane na stupních oltáře.

Od doby, kdy se setkal na konci čtyřicátých let s Mons. Aristidem Pirovanem, misionářem PIME a biskupem v Macapà u ústí Amazonky, snil o tom, že všechno opustí a bude ho následovat do Amazonie, aby tam založil

Marcello Candia
při audienci u papeže Pavla VI.

misijní nemocnici. V roce 1964 ve věku 48 let, (neoženil se, aby mohl následovat Boží volání) prodal svůj průmyslový podnik a odjel s misionáři do Macapà a věnoval zde svůj majetek a svůj život pomoci chudým.

Candiova aktivita byla neúnavná a záhy ho vyčerpala: měl čtyři infarkty, operaci srdce, zemřel na rakovinu jater; a své utr-

Marcello Candia

pení obětoval za dílo, které rozvinul v Brazílii. Za 18 let života v Amazonii založil, financoval a osobně podporoval 14 projektů charitativních, výchovných i náboženských: dva klauzurní kláštery karmelitánek, velkou nemocnici, stanici pro malomocné, školu pro ošetřovatele, sociální centrum pro malomocné, domov pro tělesně postižené atd. Staral se o to, aby tato díla přešla co nejrychleji do rukou Brazilců a aby byla svědectvím křesťanské lásky k chudým.

V čem spočívá velikost tohoto světce naší doby, vzoru pro všechny misionáře? V životě hluboké víry, zbožnosti a lásky. Označoval se jako „prostě pokřtěný“: nepatřil k žádné organizaci ani církevnímu sdružení nebo hnutí. Byl to člověk svobodný, s hlubokou základní spiritualitou (i když byl trojnásobným doktorem) a posvěcoval se modlitbami z „Příručky dobrého křesťana“. Marcello Candia viděl opravdu v chudých a malomocných obraz Krista: klekal po jejich boku, líbal je, uzavíral s nimi přátelství, rád pobýval s těmi nejpokornějšími. Říkal: „Když jsem přišel do Amazonie, myslel jsem, že největší dar, který mám pro chudé, jsou moje peníze a moje osobní kapacita. Pak jsem pochopil, že jim musím dát zcela sám sebe. A oni v tom nacházeli poklad. Nejsem to já, kdo jim něco dal, ale oni, chudí, obdarovali mne.“

Byl jsem několikrát v Amazonii a vzpomínám na stanici pro malomocné v Maritubě u Belému, kterou navštívil Jan Pavel II. 8. července 1980. Byl to památný den pod žhoucím sluncem (48 °C ve stínu), papež se díval a naslouchal zástupu malomocných a věřících z Belému, z Macapà a různých částí Amazonie, kteří zpívali a projevovali svou radost. Po chvíli se zeptal Mons. Aristida Pirovana, který byl papeži nablízku: „Ale kde je Marcell Candia?“ Nebyl na pódiu, pod stanem s autoritami, ale pod žhoucím sluncem bez klobouku, za jedním člověkem v invalidním vozíku: snažil se ho ochlazovat kloboukem jako vějířem, mírnit vedro svého přítele Adalucia Calady, prezidenta společenství malomocných, který nemá ani ruce, ani nohy, ani nos a byl pověřen, aby uvítal papeže jménem 800 pacientů útulku pro malomocné v Maritubě. Řekl mu mezi jiným: „Od doby, kdy k nám přišel doktor Candia, cítíme, že nás Bůh opravdu miluje. Dnes přichází, aby vám to potvrdil svou přítomností.“

Když skončily oficiální ceremonie, papež sestoupil mezi malomocné, objímal jednoho po druhém a Candia poznamenal: „Byli dojatai tím objetím, kterého se jim nedostalo ani od dětí, od rodičů, od přátel!“ Když stál Jan Pavel II. tváří v tvář Marcellovi, políbil ho na čelo a řekl: „Slyšel jsem tolik věcí o tobě...“ Když pak Marcell vyprávěl o setkání, říkal: „Ten políbek mi přinesl štěstí, bylo to požehnání od Pána pro všechna díla lásky v Amazonii.“

Co zůstalo po dvaceti letech z toho, co doktor Candia přinesl do Brazílie chudým? Zůstalo zde více než třicet děl, která vydrží Nadace Candia: patří k nim dva kláštery karmelitánek, které pozval z Florencie. Ten v Macapà je první v celé nesmírné brazilské Amazonii (13x větší než Itálie). Ale především zde zůstala živá památka na dobrého člo-

věka, vzor života křesťana a lásky k chudým.

Adalucio Calado s dojetím vzpomíná na Marcella. Říká mi: „Doktor Candia nám pomohl nejen ekonomicky sanitárními a sociálními díly, ale především nás měl rád: viděli jsme v něm Boží lásku i k nám malomocným, které všichni odmítají.“ Ptal jsem se ho, proč osazenstvo kolonie Marituba pokládá Marcella Candia za svätce. „Protože dělal všechno z lásky k Bohu,“ odpovéděl mi. „Nic nehledal pro sebe, ale všechno pro staré, nemocné, pro nás vyhoštěné. Byl hrdinský v tom, jak se rozdával bližním. Je to dojemné: on, bohatý, vzdělaný a ve světě významný, přišel, aby rozdál svůj život mezi nás, kteří jsme mu za to nemohli vůbec nic dát. A to nikoliv z lidských důvodů, protože to by nevydržel, byl by zklaman: dělal to jen pro Boha. My jsme si mysleli: Když on, člověk, je tak dobrý, jak dobrý musí být Bůh!“

Setkání s papežem Janem Pavlem II. 8. července 1980

V životě Marcella je jeden aspekt, který ho činí pro náš dnešní svět obzvláště aktuálním. Nebyl „paternalista“, ale ani „pauperista“. Měl velkou úctu k penězům, na které pohlížel jako na Boží dar ke konání dobra. Měl jich a dostával jich hodně a uměl je dobře spravovat, ale užíval je všechny pro druhé, nikoliv sám pro sebe. Jedna z jeho oblíbených vět byla: „Kdo obdržel mnoho, musí mnoho dávat.“ Žijeme ve společnosti stále více založené na penězích: nebylo by to nic zlého, kdyby Marcell Candia byl známý a následovaný vzor, kdyby udělal v dnešním světě školu pro bohaté.

Nástupce biskupa Pirovana v Macapà Mons. Josef Maritano dosvědčuje: „Chtěl, aby nemocnice byla pro chudé, protože to byl jediný účel, pro který nemocnici založil. Říkal vždy: „Jestliže jeden nemocný je chudý a druhý bohatý, nejdříve hospitalizujeme chudého a pak, bude-li místo, bohatého, který se může obrátit na státní nemocnici. Já chci misijní nemocnici pro chudé, a proto musí být nutně pasivní. Jestliže je aktivní, znamená to, že už není misijní ani pro chudé.““

Když 12. ledna 1991 na návrh Nadace doktora Marcella Candii zahájil v Miláně kardinál Martini diecézní kanonizační proces, řekl: „Marcello Candia je vzor angažovaného laika, oddaný, odvážný, schopný vzít vážně Ježíšova slova, tvořivý, dovedl uplatnit svou profesionalitu ve službách těm nejposlednějším. Je proto pro nás mimořádným vzorem, příkladným křesťanem z konce druhého tisíciletí, vzorem, podle kterého bychom chtěli vykročit do třetího tisíciletí, abychom je začali v naději.“ Když kardinál 8. února 1994 diecézní část procesu uzavíral, řekl: „Ambroziánská církev vyslovuje oficiálně touhu, aby mohla jednoho dne započítat mezi své sväté a blahoslavené tohoto svého syna.“

Ke konci se chýlí i proces u Kongregace pro svatořečení. Schází jen zázrak, který by potvrdil „pověst svatosti“. V Nadaci Candia říkají: „Největší zázrak Marcellův je ten, že se po jeho smrti jeho díla v Brazílii ještě rozmnožila a pomoc, kterou lidé posílají, se nejen nezmenšuje, ale rok od roku roste.“

Marcello Candia praktikoval hrdinským způsobem křesťanské ctnosti a podával svědectví, že evangelium Ježíše Krista prožívané v každodenním životě přináší pokoj, radost, bratrství a opravdový lidský pokrok.

Pramen:

www.testimonideltempo.it

Překlad -lš-

SVATÁ HILDEGARDA Z BINGENU - pokračování ze str. 2

tikladu k předsudkům, které tuto epochu zatěžují. Hildegarda se zabývá medicinou a přírodními vědami, jakož i hudbou, neboť měla umělecké nadání. Skládala také hymny, antifony a zpěvy,

kteřé jsou sebrány pod titulem *Symphonia Harmoniae Caelestium Revelationum* (Symfonie harmonie nebeských zjevení) a které bývaly s radostí provozovány v jejich kláštorech, šířily zde atmosféru jasu a dostaly se až k nám. Pro ni celé stvoření je symfonie Ducha Svatého, který je sám o sobě radost a jástot.

Popularita, jakou byla Hildegarda obklopena, podněcovala mnoho osob, aby s ní vstupovaly do styku. Proto máme mnoho jejích dopisů. Obracely se na ni komunity mužské i ženské, biskupové a opati. Mnohé odpovědi si zachovaly platnost i pro nás. Například jedné ženské řeholní společnosti napsala toto: „Duchovní život musí být veden s velkým nadšením. Zpočátku je námaha hořká, protože vyžaduje, abychom se zřikali rozmarů, tělesných zálib a podobných věcí. Ale když se necháme uchvátit svatostí, svatá duše najde v samotném zřeknutí se světa něžnou sladkost. Je třeba jen rozumně dávat pozor, aby duše nezvadla.“ (E. Gronau, *Hildegarda. Vita di una donna profetica alle origini dell'età moderna*, Milán 1996, str. 402). A když císař Fridrich Barbarossa vyvolal církevní schizma, protože postavil dokonce tři vzdoropa-

peže proti legitimnímu Alexandru III., Hildegarda inspirovaná svými viděními neváhala připomenout i jemu, císaři, tato slova řečená Bohem: „Běda, běda zlému chování bezbožných, kteří mnou pohrdají! Slyš dobře, králi, chceš-li žít! Jinak tě můj meč probodne!“ (*tamt.*, str. 412).

S duchovní autoritou, jakou byla obdařena, vydala se Hildegarda v posledních letech svého života na cesty, a to i přes vysoký věk a nepohodlné podmínky při cestování, aby promlouvala k lidem o Bohu. Všichni jí rádi naslouchali, i když užívala

Sv. Hildegarda z Bingenu

přísný tón: pokládali ji za poselkyni vyslanou Bohem. Napomínala především řeholní společností a klérus k životu ve shodě s jejich povoláním. Hildegarda zvláštním způsobem potírala hnutí německých katarů. Ti – kataři znamená doslovně čistí – prosazovali radikální reformu církve a především tepali zlořádu kléru. Hildegarda je ostré kárala, že chtějí rozvrátit samu podstatu církve, a připomínala jim, že pravá obnova církevního společenství nespočívá ve změně struktur, nýbrž spíše v upřímném duchu pokání a v namáhavé cestě obrácení. To je poselství, na které nesmíme nikdy zapomenat. Vzávějme Ducha Svatého, aby probudil v církvi sväté a odvážné ženy jako svätá Hildegarda z Bingenu, aby zúročily dary přijaté od Boha a poskytly svůj cenný a zvláštní příspěvek k duchovnímu růstu našich společenství a církve v naší době.

Bollettino Vaticano 8. 9. 2010

Překlad -lš-

Kardinál Newman a modlitba svatého růžence

Kardinál Newman byl velkým ctitelem Panny Marie. Dokládají to nejen jeho jedinečné úvahy o Litanii loretánské pro měsíc květen, ale také jeho velká láska k modlitbě svatého růžence. Jean Guittou nazývá Newmana „Doctor marianus“ 19. století. Již jako mladý anglikán uctíval Matku našeho Vykupitele a růženec prostupuje celým jeho životem. Jak sdělil při jednom zasedání v Littlemore, stojí růženec již na počátku jeho života. Jako desetiletý si nakreslil růženec do svého sešitu.

Newman o tom napsal ve své *Apologia pro vita sua*: „Když jsem byl v Littlemore, prohlížel jsem si své staré školní sešity a našel jsem mezi nimi první latinské básně. Na první stránce jsem narazil na kresbu, která mi málem vzala dech. Sešit ležel přede mnou a já jsem ho ukázal i ostatním. Na prvním listu bylo napsáno: John H. Newman, 11. února 1811, Kniha veršů. Pak následovaly moje první verše. Mezi Kniha a verše – jsem nakreslil velký rovný kříž a kolem něho něco jako řetízek na krk, ale ten nebylo možno pokládat za nic jiného než za růženec s malým křížkem. Neměl jsem tehdy ještě ani deset let. Snad mě k této myšlence přivedl nějaký román nebo nějaký náboženský obraz. Ale pozoruhodné je to, že z tisíce věcí, které mi přišly na oči, mi v paměti utkvělo právě to, ačkoliv jsem nic podobného neviděl ani v kostelích, které jsem navštěvoval, ani v mých modlitebních knížkách. Je třeba poznamenat, že tehdy neměly anglikánské kostely ani kancionály žádnou výzdobu.“ (*Apologia pro vita sua*, Míšeň 1951, str. 20n).

Samozřejmě před svým obrácením neuznával Newman katolickou úctu k svatým, znal ale Pannu Marii jako mocnou přímluvkyni a jako vzor víry. To souhlasí s vyznáním víry, ve kterém je Maria nazývána Pannou a Matkou Boží. Druhá božská osoba se stala člověkem a měla lidskou matku. Nauka o Ma-

riině panenství je nejen důsledkem tajemství vtělení, ale také k němu vždy vede zpět. Z toho důvodu neměl Newman těžkosti rozjímat o Neposkvrněném počtí. Nauka o vtělení vedla nutně k nauce o Marii a nezůstala bez vlivu na konkrétní život.

25. března 1831 měl Newman první kázání o „úctě, která náleží Panně“, a přesně za rok hovořil o „úctě, kterou jsme povinni Marii“, což mu bylo vytýkáno, že hájí katolickou nauku o neposkvrněném počtí (srov. Govaert, L.: *Kardinal Newmans Mariologie...*, Salzburg 1975, str. 23–38).

Ze všech forem mariánské úcty miloval Newman nejvíce růženec. Jevil se mu jako nejjednodušší, nejkrásnější a nejúčinnější ze všech soukromých pobožností, jako „oblažující sladkost“, kterou nikde jinde není možno najít (srov. *Sayings of Cardinal Newman*, Dublin 1976, str. 44). Dokonce i těm, kteří se připravovali ke konverzi a kterým jinak neukládal žádná cvičení zbožnosti, doporučoval jako přípravu na velký dar víry modlit se často, zbožně a s rozjímáním svatý růženec (srov. *The Letters and Diaries of John Henry Newman*, Band XII, London 1962, str. 217–218 a 263). Newman si je zapsal do velkého seznamu lidí, za které se chtěl modlit a uzavíral je do svých modliteb.

Každodenní růženec byl pro Newmana neuvěřitelná pomoc, jak rozjímat o velkých dogmatických pravdách prostým a dů-

věrným způsobem. Svůj vlastní duchovní život zakládal vždy na pravdách víry. Dogmata a nauka byly pro něho osobní a vysoké hodnoty, které vyzářovaly z osoby Krista a jeho učení. Růženec mu pomáhal učinit tyto pravdy skutečně živými. Chlapcům v koleji v Oxfordu vysvětloval, že „velká síla růžence spočívá v tom, že činí z vyznání víry modlitbu; přirozeně, Krédo jako takové je modlitba a je to velká oslava Boha. Ale růženec staví tyto pravdy o životě a smrti Ježíše Krista před oči a přibližuje je našemu srdci. Rozjímáme tak o velkých tajemstvích jeho života: od jeho narození ve stáji až po jeho utrpení a život ve slávě“ (*Sayings of Cardinal Newman*, Dublin 1976, str. 44–45).

Navíc růženec umožňuje dívat se na tato tajemství zrakem Panny Marie; tak se ocitají ve světle jejího mateřství a vtiskují se hlouběji do našeho srdce.

Newman růženec miloval: „Není nic, co by mi působilo větší radost“ (*The Letters and Diaries of John Henry Newman*, Band XII, London 1962, str. 217). Růženec nebyl pro něho pouhé opakování, nýbrž rozjímání a vychutnávání tajemství života Ježíšova ruku v ruce s Marií. Následující rada pro konvertity, které dlouho vedl, nám pravděpodobně ukazuje způsob, jakým se růženec modlí: „Pokud se o to následovně: postav si v každém tajemství před oči obraz a zaměř na něj svého ducha (např. Zvěstování, utrpení atd.). Když se modlíš Otčenáš a desetkrát Zdravas, nemysli na jednotlivá slova, jen je zřetelně vyslovuj. Učiň z modlitby rozjímání. To ti snad pomůže překonávat únavu“ (*The Letters and Diaries of John Henry Newman*, Band XII, London 1962, str. 263). Je zřejmé, že rozjímání sycená skrze Pater noster a Ave Maria přibližují prosebníkovi vztah k Bohu.

P. Neville, který Newmani pomáhal v posledních letech jeho života, vykresluje nám

RADUJ SE, ADAME

Raduj se, Adame! A ty, matko Evo, jásej! Jedna z tvých dcer, a jaká dcera, je příčinou tvé radosti. Především pro tebe, která jsi příčinou neštěstí, jehož potupa padla na všechny ženy.

Nyní nadešel čas, kdy byla hanba zahlazena.

Nyní už se muž nebude moci vymlouvat na ženu a obviňovat ji: „Žena, kterou jsi mi dal, mě svedla, dala mi jíst ze stromu, a tak jsem jedl.“

Rychle, Evo, spěchej k Marii, matko, běž ke své Dceři!

Dcera bude hájit matku, zahladí její vinu a uklidní svého Otce.

Skutečnost je taková: Jestliže muž padl skrze ženu, může povstat jen skrze Ženu.

Adame, neříkej už: „Žena, kterou jsi mi dal, mě svedla, dala mi jíst zakázané ovoce.“

Řekni naopak: „Žena, kterou jsi mi dal, mě živí požehnaným Plodem.“

Sv. Bernard z Clairvaux

ve svých vzpomínkách obraz kardinála, který potřeboval růženec se stále většími perlami, protože ztrácel cit v prstech. Pohled na pokorného „přítele pravdy“, který stále bral do rukou růženec a nacházel v něm pomůcku pro svou modlitbu a spojení s Bohem, nám připomíná, abychom znovu hledali a objevili skrytou cenu někde zapomenutých pokladů, než se jich vzdáme ve prospěch pochybných, ba i klamných cest k zážitkům s Bohem.

Velký církevní učitel miloval prostotu. Jako milovník růžence dával přednost pravým sloům přede vši přehnanou a vyumělkovanou mluvou, která zdánlivě uchvacuje, ale není tou pravou řečí. Ke zbožnosti přeplněné city byl jako všichni znalci duchovního života velmi opatrný a odmítal ty, kteří se domnívali, že musí při modlitbě podněcovat city a dostávat se do zvláštního stavu, před kterým je třeba varovat jako před známými klamnými zážitky duchovního života.

Slavná je také odpověď Newmana na otázku, co je třeba dělat, abychom dosáhli věčného života (srov. Lk 10,25): „Když se mě ptáš, co musíš dělat, abys byl dokonalý, tak ti říkám: nezůstávej v posteli, když je čas vstávat; první myšlenku zasvěť Bohu, vykonej zbožnou návštěvu Nejsvětější svátosti, modli se zbožně Anděl Páně, jez a pij k Boží slávě, modli se usebraně růženec, buď usebraný, varuj se zlých myšlenek, vykonej večer rozjímání, každý večer zpytuj svědomí, jdi včas spát – a už jsi dokonalý“ (*Meditations and Devotions of the Late Cardinal Newman*, Westminster 1975, str. 286).

Jako mnoho jiných Božích přátel může nám být i blahoslavený kardinál John Henry Newman vzorem a oporou na cestě, ale účinné cestě posvěcení a každodenní modlitby růžence.

Zenit 25. srpna 2010
Překlad -lš-

Smrtelná past pro zemi

Projev po přijetí zprávy o jmenování kardinálem

Děkuji, Monsignore, za předání velké pocty, kterou prokázal Svatý otec mé pokorné osobě, a žádám vás o povolení, abych mohl pokračovat ve svém projevu nikoliv ve vaší tak melodické řeči, nýbrž v mé mateřštině, protože v ní mohu lépe vyjádřit to, co cítím při zprávě, kterou jste mi sdělil (úvod pronesl kardinál v italštině).

Chtěl bych především vyjádřit úžas a hlubokou vděčnost, jakou pociťuji za velkodušnou lásku Svatého otce, který mě vybral k tak velké poctě. Je to pro mne opravdu překvapení. Nikdy mi nepřišlo na mysl, že bych byl toho hoden, a chápu to jako velký kontrast k událostem mého života. Musel jsem projít mnoha zkouškami, ale když jsem se bli-

žil ke konci všeho toho, pocítil jsem pokoj. Je to možné, že jsem žil tolik let právě proto, abych viděl tento den?

Obtížné je také pomyslet na to, jak bych mohl prožít tak velkou emoci, kdyby Svatý otec neučinil další gesto velkodušnosti vůči mně a neprojevil tak jiný aspekt své povahy plné jemnosti a dobroty. On vytušil moje vzrušení a chtěl mi vysvětlit důvody, proč mě pozvedl k tak vysoké poctě. Spolu se slovy povzbuzení mi řekl, že jeho rozhodnutí bylo uznáním mé horlivosti a služeb, jaké jsem za ta léta prokázal katolické církvi; navíc, byl si jist, že angličtí katolíci a dokonce i protestantská Anglie budou mít radost ze skutečnosti, že jsem přijal znamení takové pocty. Po těchto velkodušných slo-

Kardinál John Henry Newman

vech Jeho Svatosti bylo by jistě necitelné a nevděčné, kdybych ještě dále váhal.

To, co pokládal za naléhavé, to mi sdělil, a po čem bych mohl více toužit? Ve svém dlouhém životě jsem se dopustil mnoha omylů. Nemám nic z oné vznesené dokonalosti, jaká se nachází ve spisech světců, tj. absolutní nepřítomnost omylů. Ale myslím, že to, co mohu říct vzhledem k tomu, co jsem napsal, je toto: můj správný záměr, vyloučení osobních cílů, smysl pro poslušnost, připravenost být korektní, obava před omyly, touha sloužit svaté Církvi, je z pouhého Božího milosrdenství jistým úspěchem. A jsem rád, když mohu dodat, že od začátku jsem se postavil proti velké katastrofě. Třicet, čtyřicet, padesát let jsem usiloval napnout všechny síly proti duchu liberalismu v náboženství. Svatá Církev nikdy tolik nepotřebovala někoho, kdo by se proti němu postavil, jako právě dnes, kdy, běda, se jedná o blud, který se šíří jako smrtelná past nad celou zemí; a v současné příležitosti, pro mne tak velké, kdy je zcela přirozené, abych obrátil svůj pohled na celý svět, na svatou Církev a její budoucnost, nebude, doufám, pokládáno za nevhodné, abych znovu vyjádřil ono odsouzení, již dříve tolikrát pronesené.

Liberalismus na poli náboženském je nauka, podle které v náboženství není žádná pozitivní pravda, ale platí zde jiné krédo, totiž přesvědčení, které den ze dne získává větší kredit a sílu. Je to popření skutečnosti, že by existovalo nějaké

MODLITBA ZA KNĚŽSKOU SVATOST

Ježíši, věčný Pastýři duší, vyslyš naše prosby za naše kněze. Vyslyš v nich tutéž svou nekonečnou touhu. Nejsou nejdražším plodem nejvyšší lásky, ve které jsou spojeny všechny tvé lásky k duším?

Vyznáváme, že nejsme hodni mít svaté kněze, ale tvoje milosrdenství je nekonečně větší než všechna naše zloba. Pane, dej, ať k tvému kněžství přistupují jen ti, které jsi ty povolal, osvět pastýře při jejich volbě, duchovní vůdce při jejich radách, vychovatele v péči o povolání.

Dej nám kněze plné lásky k tobě, dokonalé v čistotě a v pokore, hrdinné v oběti, apoštoly pro tvoji slávu, zachránce a posvětitelé duší.

Měj smilování s tolika ztracenými, kterým mají být světlem, s tolika ubohými, kteří hledají ty, kdo by je zachránili před záhubou, vykoupili v tvém jménu; s tolika mladými, kteří hledají, kdo by jim pomohli a přivedli je k tobě; s tolika trpícími, kteří potřebují srdce, které by je potěšilo. Ty víš, kolik duší může dospět ke svatosti pod vedením svatých kněží. Měj smilování se svým lidem, který má hlad a žízeň. Dej, ať naši kněží vedou toto trpící lidstvo, aby se obnovila tvář země, povznesla tvá církev, upevnil pokoj a tvé království.

Neposkvrněná Panno, Matko věčného Velekněze, která jsi přijala apoštola Jana, Ježíšova miláčka, jako svého adoptivního syna, která jsi byla ve Večeřadle Matkou a Učitelkou apoštolů, přednes naše prosby Srdci svého milovaného Syna a vypros svaté církvi nové a trvalé Letnice.

Před rokem

Z homilie Benedikta XVI. při bohoslužbě ve Staré Boleslavi 28. září 2009

Příklad svatých povzbuzuje každého, kdo si říká křesťan, aby byl důvěryhodný, tedy žil v souladu s principy víry, kterou vyznává. Opravdu nestačí působit zdáním dobrého a čestného člověka; je třeba jím skutečně být. A dobrý a čestný je ten, kdo nezakrývá sám sebou světlo Boží, nevynáší sebe, nýbrž nechává skrze sebe prosvítat Boha.

To je i poučení ze života svatého Václava, který měl odvahu dát přednost království nebeskému před kouzlem pozemské moci. Jeho pohled se nikdy neodloučil od Ježíše Krista, který za nás trpěl a dal nám tak příklad, abychom šli v jeho stopách, jak píše svatý Petr v druhém čtení, které jsme před chvílí slyšeli. Jako Pánův poslušný učedník mladý kníže Václav zůstal věrný učení evangelia, jež mu vštíplila jeho svatá babička, mučednice Ludmila. Proto ještě předtím, než se pustil do budování pokojného soužití ve své vlasti a se sousedními zeměmi, postaral se, aby upevnil křesťanskou víru. Proto povolával kněze a stavěl kostely. V první staroslověnské „legendě“ čteme, že „přisluhoval služebníkům Božím, mnohé kostely zdobil zlatem“ a že „všem

chudým prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, pocestné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedal ukřivdit, všechny lidi, chudé i bohaté miloval.“ Od Pána se naučil být „milosrdný a milostivý“ (resp. žalm) a prochnut duchem evangelia dokázal odpustit i bratru, který usiloval o jeho život. Právem ho proto vzýváte jako „dědice“ svého národa a ve vám dobře známé písní jej prosíte, aby mu nedal zahynout.

Václav zemřel jako mučedník pro Krista. Je zajímavé si povšimnout, že Boleslav se sice bratrovraždou zmocnil pražského knížecího stolce, avšak koruna, kterou si pak vkládali na hlavu jeho následníci, nenesla Boleslavovo jméno. Nese naopak jméno svatého Václava, na svědectví, že „trůn krále, který soudí chudáky spravedlivě, bude stát navěky“ (srov. dnešní liturgie hodin). To lze hodnotit jako zázračný zásah Boha, který neopouští své věrné: „Nevinný poražený zvířel nad krutým nepřitelem stejně jako Kristus na kříži“ (srov. Legenda o svatém Václavu), a krev mučedníka nevolala po nenávisti a pomstě, ale po odpuštění a míru.

nahradit náboženství a které by masy takto vychované měly zachovávat, základní etické pravdy v jejich nejširším smyslu, jako spravedlnost, dobrota, čestnost

atd., nabytá zkušenost; a také přirozené zákony, které existují a působí spontánně ve společnosti a v sociálních věcech, jak fyzických, tak psychických,

▶ náboženství *jakožto pravé*. Liberalismus učí, že všechna náboženství je třeba snášet, protože ve všech případech se jedná pouze o otázku názorů. Zjevné náboženství není pravda, nýbrž pouhý cit a osobní preference; není to skutečnost objektivní ani zázračná; každé individuum má právo dělat všechno to, co více vyhovuje jeho fantazii. Zbožnost se nezakládá nutně na víře. Je možno navštěvovat jak kostely protestantské, tak katolické, sedět za stolem s oběma i nenáležet k žádné z nich. Je možno se bratřit a mít obecné duchovní myšlenky a city, aniž by si člověk dělal problémy s obecnou naukou nebo cítil její potřebu. Jelikož tedy je náboženství charakteristika tak osobní a vlastnost tak osobní, je třeba ji ve vztazích mezi osobami zcela ignorovat. A kdyby třeba někdo měnil náboženství každé ráno, co je ti do toho? Pátrat po náboženství toho druhého je stejně indiskrétní jako zkoumat jeho osobní ekonomické zdroje nebo jeho rodinný život. Náboženství naprosto není tmelem společnosti.

Až dosud civilní moc byla křesťanská. I u národů odloučených od Církve, jako je můj, když jsem byl ještě mladý, platila *zásada*: „Křesťanství je zákon země.“ Nyní sama tato civilní struktura společnosti, kterou vytvořilo křesťanství, toto křesťanství odmítá. Ona *zásada* a další, které z něho vyplývaly, zmizely a dále mizí a na konci století, pokud Bůh nezasáhne, bude zapomenuta. Až dosud se myslelo, že stačí náboženství se svými nadpřirozenými sankcemi, aby zajistilo naši populaci zákon a řád. Nyní řeší filosofové a politici tento problém bez pomoci křesťanství. Na místo autority a nauky Církve dosazují především totálně sekularizovanou výchovu zaměřenou k tomu, aby každé individuum pochopilo, že být spořádaný, pracovitý a strážlivý přispívá k jeho osobnímu prospěchu. Pak se vyhláší velké principy, které mají

např. ve vládě, v obchodě, ve financích, na poli zdravotnictví a ve vztazích mezi národy. Pokud jde o náboženství, je to soukromý luxus, který si může dovolit ten, kdo chce, ale za který samozřejmě bude muset zaplatit a který nemůže ukládat dalším ani je unavovat tím, jak ho sám praktikuje.

Základní charakteristiky této velké *apostaze* jsou všude totožné; ale dílčí vlastnosti se liší podle jednotlivých zemí. Budu hovořit o své, protože tu znám nejlépe. Obávám se, že bude mít velké následovníky, i když si neumím představit, jak to skončí. Na první pohled by bylo možno myslet na to, že Angličané jsou příliš náboženští, až do té míry, že budou ostatní Evropu pokládat za ateistickou. Ale naším neštěstím je, bohužel, stejně jako jinde, kde vládne ateismus, že ateismus se nerodí nutně z ateismu. Je třeba připomenout, že náboženské sekty, které se objevily v Anglii během staletí a které jsou dnes tak silné, se stavěly vehementně proti spojení církve a státu a chtěly by odkřesťanstění monarchie a celého jejího aparátu v domnění, že taková katastrofa by učinila křesťanství čistějším a silnějším. Princip liberalismu nám pak ukládají samotné okolnosti. Zamysleme se nad důsledkem všech těchto sekt. S veškerou pravděpodobností představují náboženství poloviny obyvatel; a nezapomeňme že naše vláda je demokracie. Kdybychom se zeptali na ulici zcela náhodně deseti lidí, kteří mají jistě nějaký podíl na moci, zjistili bychom, že patří k sedmi různým sektám. Jak teď mohou dospět k jednomyslnosti na poli místním nebo národním, když každý válčí o uznání vlastní náboženské denominace? Každé rozhodnutí by bylo zablokováno, kromě argumentu, že náboženství není ještě zcela ignorováno. Nic jiného se nedá dělat. Na třetím místě nezapomínejme, že v liberalismu je také mnoho dobrého

Během své apoštolské cesty do Fatimy upozornil Svatý otec na velký problém vnitřních nepřátel církve, kteří ji ohrožují mnohem více než nepřátelská mediální kampaň kolem pedofilních zločinů kléru. Využijme večeradel k modlitbě za Svatého otce, aby mu nescházela síla a světlo Ducha Svatého při řešení závažných vnitrocírkevních problémů, ale také za všechny pastýře, aby naslouchali nikoliv duchu světa a médií, ale Duchu Svatému. Modleme se za všechny vládné, pochybující a ohrožené kněze a sverme je do mateřské ochrany Matky kněží. Je třeba zintenzivnit modlitbu za nové Letnice.

a pravého: stačí jmenovat např. principy spravedlnosti, čestnosti, střízlivosti, sebekontroly či dobroty, jak jsem už uvedl, to jsou samy o sobě ty nejvyhlášenější principy, které představují přirozené zákony společnosti. Teprve když si všimneme, že tento seznam principů je zaměřen k tomu, aby zcela vymazal náboženství, cítíme se nuceni liberalismus odsoudit. A opravdu, nikdy zde nestál Nepřítel tak zdatně vyzbrojený a s větší vyhlídkou na úspěch. On opravdu dosahuje široce svých cílů, přitahuje do svých řad mnoho schopných lidí, vážených, čestných starců nadaných velkou zkušeností, i mladíků s krásnými nadějemi.

Hle, jak vypadají věci v Anglii, a je dobré, když si to všichni uvědomujeme. Jsem tím jistě velmi znechucen, protože myslím na to, kolika duším to může uškodit, ale přesto se nebojím, že by tento liberalismus byl schopen zabránit vítězství Božího slova, svaté Církve, našeho všemohoucího Krále, Lva z rodu Judova, Věrného a Pravého, a jeho Nástupce na zemi. Velmi často se křesťanství nacházelo v situaci, která se jevila jako smrtelné nebezpečí; proč bychom se měli děsit tváří v tvář této nové zkoušce? Toto je absolutně jisté; to, co je zatím nejisté, a v těchto velkých zkouškách je to to jediné, co představuje pro všechny velké překvapení, je způsob, jakým Prozřetelnost chrání a přivádí ke spáse své vyvolené. Někdy se nepřítel změní v přítele, někdy je zbaven své nakažlivosti a agresivity, někdy se rozpadne na kusy sám od sebe, jindy zařadí, jak je třeba k našemu prospěchu, a pak zmizí. Normálně Církve nepotřebuje dělat nic jiného než pokračovat v tom, co má dělat, setrvat v důvěře a v pokoji, zůstat klidná a očekávat spásu od našeho Boha. *Pokorní zdědí zemi a budou se radovat z velkého pokoje* (Ž 37,11).

L'Osservatore Romano
9. dubna 2010

Ježíšovo srdce světu (17) Malá duše Consolata Betrone

Sestra Consolata byla obdivuhodně aktivní; její svatou ctižádostí bylo dosáhnout koncem každého dne toho, že byla pro všechny všim. Práce jí nechybělo: sekretářka, kuchařka, vrátná, příštipkářka, a vždy ochotná ke každé službě. Stávalo se, že při tolika různých úkolech byla zavalena prací tak, že na všechno nestačila. A tu jí Ježíš při jedné podobné situaci napomenul (8. září 1936): *Umlč každý hlas svým „Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše!“ v jistotě, že Já myslím na všechno a všechno zařídím, i to, abys našla čas na opravu sandálů. Hled, to ďábel se snaží, aby tě utíkoval prací, chce tě vrhnout do nesnáží rozličnými současnými požadavky. Ne, Já myslím na všechno, abys našla pro všechno potřebný čas.*

V posledních letech cítila blízkost smrti a je přirozené, že i proti její vůli myšlenky zaletěly k okolnostem, které jí budou provázet. Ale Ježíš jí řekl (21. března 1942): *Žij životem dokonale odevzdanosti Bohu, na tvou smrt, den, hodinu a minutu myslí a připravuje tě Ježíš, nejsvětější Panna a svatý Josef, ty se starej jen o to, abys Mě milovala a zachraňovala duše.*

Že pak sestra Consolata skrze ustavičný úkon panenské lásky dospěla k vysokému stupni odevzdanosti Lásce, víme z Ježíšových, již dříve uvedených slov (8. října 1935): *Consolato, raduji se z tebe, protože mohu dělat všechno, co chceš, a protože to všechno dělám.* Můžeme se to však dovědět i od ní. Zde je několik myšlenek a předsevzetí, které jednak potvrzují a ilustrují stále lépe tuto důležitou záležitost, jednak ukazují vnitřní učenlivost této duše k působení milosti: „Zapomenout na sebe, a tedy nemyslet a nezapomínat se sama sebou, nikdy se nezajímat, co si myslí druzí. Ó, Ježíš myslí na nás!“ – „Zemřít a už neexistovat. Ovšem myslit na sebe, mít touhu, třeba dobrou, zá-

měř mluvit o sobě (i lhostejné věci), to neznamená umřít, ale zachovávat si život pro sebe; a to všechno znamená nesvěřit se Ježíši, jako by On nemyslel, nestaral se o Consolatu do nejmenších podrobností.“ – „Pamatovat, že jsem z Božího milosrdenství a vyvolení obětí lásky. Avšak obětí je oddělená bytost. Skutečně, Ježíš obětoval všechno, zanechal mi svou ránu v boku a ustavičný úkon lásky, nic jiného. Obětí musí odumřít pro všechno i pro sebe samu, mít jen jediné zaměstnání a zájem: vždy jen milovat. Všechno ostatní musí být zničeno a lhostejné. Ježíši, dej mi žít tento život právě obětí lásky, milovat tento stav a být velkodušná, abych Ti nic nebrala zpět: ani myšlenku, ani slovo, ani jeden úkon panenské lásky. Ježíši, důvěřuji Ti!“ – „V božském světle jsem viděla, jak velice Ježíš toužil, abych přivedla důvěru do krajnosti. Zkrátka, abych mu odevzdala svou duši bezvýhradně, abych na ni už nemyslela. Copak by bylo možné, aby Bůh Consolatu nestačil? Aby Consolata nedůvěřovala Bohu a neodevzdala mu bezvýhradně vlastní duši, aniž by se k ní vracela myšlenkou nebo starostí? Ano, nechat Ho konat a žít ve mně, a nemyslet na čas, na nic, vůbec na nic, jako bych už neexistovala, a místo Consolaty existoval jen tento úkon ustavičné lásky!“

K tomuto životu dokonaleho sebeodevzdání do vůle Boží se sestra Consolata zavázala se souhlasem duchovního vůdce slibem o svátku Ježíšova Srdce 1937 touto formulí: „Srdce Ježíšovo, skrze něžné Srdce naší Božské Matky činím Ti slib úplné odevzdanosti Tobě, tvé vůli v jistotě, že Ty budeš myslet na všechno až do nejmenších podrobností; a slibuji Ti, že úplným zničením sebe samé (myšlenek, tužeb atd.) budu usilovat, abych Ti odevzdávala jen ustavičný úkon panen-

ské lásky, abych ve všech viděla Tebe a ve všech jednala s Tebou a abych vždy na všechno odpovídala »ano«. Ježíši, důvěřuji Ti!“

Hrdinská věrnost tomuto slibu jí zajistila hluboký a nenarušitelný pokoj v duši, a to i v ustavičném boji. „Nemohu se již před Ježíšem vyjádřit jinak,“ napsala později, „než že ho prosím, aby se splnila jeho svatá vůle. Cítím se ke všemu tak lhostejná, tak cizí, že se odvažuji přirovnat se k dítěti, které usnulo na Božském Srdci. Ó, ode dne, kdy jsem se mu odevzdala a prosila ho, aby se postaral o celou Consolatu, těším se záviděníhodnému pokoji a zakouším ustavičnou radost. Ježíš myslí na všechno, na všechno takovým způsobem, že už nemohu mít žádné přání. V současné době život v odevzdanosti mě zbavuje úzkosti z pohledu, že Bohu nedávám nic, vůbec nic!“

Ve skutečnosti svým ustavičným a panenským úkonem lásky, svým ano! všem a na vše mu dávala všechno. V této dokonale odevzdanosti Lásce, v této ustavičné touze po spáse všech duší sestra Consolata žila, pracovala a zemřela. I na smrtelné posteli, zatímco její tělo trpělo a duše strádala úzkostí v hustých temnotách, velkodušná obětí nikdy nepřerušila svůj zpěv panenské lásky, dokud s posledním vydechnutím její „JEŽÍŠI, MARIA, MILUJI VÁS, ZACHRAŇTE DUŠE“ neproniklo do nebe a nezvěčnilo se tam ve shodě s tím, co slíbil Ježíš (7. listopadu 1935): *Ne, tvůj úkon lásky nevyhasne s tvou smrtí, ale zvěční se v nebi.*

(Pokračování)

Fobie z křesťanství – nová forma pronásledování?

Již několik let koluje zvláště mezi intelektuály, vědci a také ve Vatikáně nové slovo: *christianofobie*. Je to heslo, jehož obsahem je fenomén nesnášenlivosti a diskriminace zaměřené proti křesťanům, které je na Západě stále častěji používáno.

Tento fenomén se skládá ze strachu před blíže nejménovanou křesťanskou vírou spolu s nenávistí a výpady proti křesťanům a proti symbolům, nauce a hodnotám, které křesťané používají. Tato nenávist se v Evropě živí nikoliv z neznalosti víry, ale paradoxně a z přemíry poznatků o křesťanství.

Shrnující analýza fenoménu

1. Existuje ideologie zla v Evropě – „antievangelizace“. Tuto ideologii podporuje také aktuální duch času, který je proti křesťanství v Evropě obzvláště nepřátelsky vyhocen a projevuje se *christianofobií*.

2. Tuto ideologii nepěstuje jasně vymezená a vyhraněná skupina. Má různorodé příslušníky: liberály, vyznavače '68, zelené, příslušníky tzv. svobodných církví, humanisty, homo-lobisty, ale také křesťansko-demokratické politiky

3. Tato ideologie má životu nebezpečné destruktivní cíle: zabíjení nenarozených a starců; rozbíjení rodiny; ničení dobra, pravdy a krásna.

4. Tato ideologie má vliv na křesťanské prostředí: na biskupy, duchovní a laiky a na církevní zařízení jako školy, nemocnice a akademie.

5. Existují různá označení k určení jejího působení a filozofického pozadí („diktatura relativismu“, „*political correctness*“, „kultura smrti“).

6. Tato nová ideologie zla instrumentalizuje lidská práva (toleranci, důstojnost, svobodu atd.) a tradiční náboženské hodnoty pod demokratickou

rouškou a diskriminuje křesťany sociálně až ke kriminalizaci. Křesťanský základ těchto práv se popírá a potlačuje.

7. *Christianofobie* je podporována hlubokou a tradiční kulturní nenávistí. Kořenem této nenávisti je dlouhodobé mocenské postavení církve v Evropě.

8. Proti nové ideologii zla neexistuje žádný široký společenský odpor a dosud ani odpor z křesťanské strany, jen ojedinělé protestní akce.

9. Prominentní křesťané jsou prostřednictvím sítě médií, politiků a veřejného mínění zatlačováni k mlčení, ignorování nebo stigmatizování (nedobrovolné ghetto).

10. Mnoho křesťanů se proti této formě pronásledování nebrání, nýbrž se skrývají (dobrovolné ghetto).

Jakou strategii mají křesťané odpovídat?

Co proti tomu dělat? Jak mohou křesťané přiměřeně reagovat na rozličné situace aktuálních příkladů *christianofobie* v Evropě? Je odpor proti nové ideologii zla a s tím související veřejné náladě vůbec možný? Nemají raději křesťané společensko-politické potyčky vyklidit? Nebo ... pomohla by ještě revoluce? Široce pojatá nová evangelizace k záchraně manipulující a zmanipulované Evropy? Jakou strategii by měli křesťané odpovídat?

V Evropě je možno vykonat mnoho pozitivního, jestliže se o to křesťané náležitě a odpovědně zasadí.

Evropa je přece silně křesťansky poznamenána. Evropský letopec vychází od Krista, její kalendář je určen křesťanskými svátky, její jména mají křesťanský původ. K tomu přistupují viditelná vnější znamení jako

kostely a katedrály ve všech evropských zemích, četná křesťanská muzea, koncertní haly, knihovny a umělecká díla. I když intence nemusí být vždy správné, jako platforma k rozhovoru o víře jsou tyto kulturní skutečnosti stále otevřeny.

„Nová Evropa“ s Boží pomocí

Jsou křesťané na začátku 21. století opravdu tak unaveni a bezradní, že přijímají bezpříkladné převrácení hodnot a ctností v Evropě v posledních desetiletích zcela bez odporu? Nebo se cítí osloveni slovy, která pronesl papež Benedikt XVI. k účastníkům kongresu komisi evropských biskupských konferencí 24. března 2007? „Máte za úkol budovat s Boží pomocí novou Evropu, která je realistická, ale ne cynická, bohatá na ideály a nikoliv na naivní iluze a inspiruje se věčnými a životodárnými pravdami evangelia. Buďte tedy na evropské scéně aktivně přítomni v otevřené debatě... a doprovázejte toto úsilí skutečnými kulturními počiny.“

Tři kategorie možného nasazení

Možnosti křesťanského nasazení v Evropě je možno roztrždit do tří rovin: duchovní, profesionální a soukromé.

Duchovní rovina

Moc modlitby je nesporná. V Písmě svatém a v životě svatých nacházíme nesčetné příklady, které to dokazují: bez modlitby nejde vůbec nic, nasazení pro Boha, pro dobro schází správný základ. Proč nepřidat denně modlitbu za Evropu? V určitý pevný čas – ve 12 hodin v poledne. Krátké zamyšlení a soustředění na Evropu. Tímto způsobem při-

spějeme k stavbě „nové“ Evropy, Evropy ducha. „Otče náš“ vrací Evropě zpět jeho duši.

Profesionální úroveň

Každý zaměstnaný dává své okolí svědectví – o své rodině, o svých cestách, o svých zájmech. Proč ne také o své víře a o svém postoji k tomu, co Evropa právě potřebuje? Nesmí to být násilné, ale přestávky a různé společenské akce v podniku jsou příležitosti k představení křesťanských hodnot solidnějším a realističtější způsobem, než jak se to na veřejnosti děje.

Soukromá aktivita

„Rád bych něco podnikl, ale nevím co...“ takové odpovědi slyšíme často v církevních kruzích. Jinak řečeno: „Rád bych něco udělal, ale jsem už zapojen do mnoha věcí.“ Kdo chce pro Evropu z křesťanského přesvědčení opravdu něco udělat, nebude se schovávat za takovými výroky, nýbrž chopí se s celou energií iniciativy, která nese jméno „Evropa pro Krista ...“

Evropa pro Krista je síť, která pomáhá křesťanům upevňovat sebevědomí a poskytuje jim vzdělávání. Tato síť nemá členy ve vlastním slova smyslu, ale má účastníky v celé Evropě. Je třeba navštívit stránky www.europe4christ.net, kliknout na vlajku své země a zadat svou e-mailovou adresu. Během tří minut je zapojen. Každý účastník dostává měsíčně elektronický dopis o Evropě, který je vydáván v deseti různých jazycích: Může se tu vyjádřit k různým horkým tématům týkajícím se víry a společnosti.

Tato křesťanská iniciativa, křesťanská evropská síť je spojena internetovou cestou v modlitbách a v informacích. Nemůže to být odpověď na „ideologii zla“ v Evropě? Mnoho věcí ho-voří pro!

Podle knihy „*Evropa bez Krista?*“
Stefana Meetschena.
Z *Kirche heute* 7/2010
přeložil -lš-

Moje drahá stará Evropo, píšu ti tento dopis, hluboce laický. A zdůrazňuji toto svoje přesvědčení, protože bych nechtěl vytvářet synonyma. Žádná. Kolik se v tvých síních diskutuje o křesťanských kořenech našeho drahého starého kontinentu! A jako vždy, tolik postojů. „Evropa se zrodila jako křesťanská, a to je třeba zdůraznit,“ píše ten, kdo touží připomenout přítomnost církve v Evropě. „Je zbytečné to zdůrazňovat, každý to ví,“ odpovídá ten, kdo odvozuje své myšlení od hesla „svobodná církev ve svobodném státě“, které bylo tak drahé tvé kultuře na konci 19. století. Moje drahá stará Evropo! Jestliže pro diskusi nejsou argumenty, tak je třeba je najít. Zdá se takřka nevyhnutelné najít nový problém pro každé řešení. A opět jako laik se ptám, jaký smysl vůbec má tato diskuse. Pouto mezi tebou (moje drahá stará Evropo) a křesťanstvím je přece až příliš evidentní. K nejzákladnějším památkám v tvých

Drahá Evropo, píšu ti

historických městech patří kostely. A debatujeme o kultuře starých národů, protože (zcela v mlčení, trpělivosti a námaze tvého dlouhého středověku) křesťanství mniši kopírovali a opisovali texty, které pocházely ze starověku. Stali jsme se Evropany se stejnou kulturou díky oněm rukám, poněkud drsným, zestárlým, s prsty ztuhlymi od psaní. Rukám zvyklým na motyku i brko. Rukám mnichů tak vzdálených od světa, a přece tak blízkých světu, právě pro úzkostlivé přepisování každického proneseného slova, aby zanechali tvé kultuře dědictví. A ty ses utvářela v této kultuře, moje drahá stará Evropo. V kultuře zrozené v mlčenlivých síních tvých klášterů.

A když přijdeme do tvých měst jako turisté, navštěvujeme tvoje muzea plná děl, která vznikla na přání lidí církve. Volali k sobě umělce. Bohužel hříšníky, často zhyralé jako Caravaggio.

A chtěli po nich, aby namalovali víru. A ti umělci to dokázali a vyjadřovali se jako laici, a pak šli do hospody nebo veřejného domu utratit to, co dostali za obraz. Ale dokázali to, evidentně duch ideálu v nich byl, i v hospodě nebo ve veřejném domě.

Z těchto laických a smrtelných rukou zvyklých držet dláto nebo štětec vznikla díla tvé kultury, moje drahá stará Evropo. Ještě jednou: pracovitě ruce stojí u počátků tvé kultury, ruce mnichů a řeholníků a umělců povolanych od mnichů a řeholníků: a všude, všude jsou stopy této práce: v tvých městech, v tvých kostelích, v tvých palácích, na ulicích, i v té nejmenší vesnici na venkově jako zobrazení světců a madon. Není tu místa, které by nepřipomínalo tvůj křesťanský původ. Proto se ptám, o čem je vůbec řeč.

A snad to vím. Protože postavit se proti náboženství, to

dříve či později vyvolává rozruch. Ostatně, my, občané Evropy a světa, ještě mluvíme o tom, kdo se proti Němu postavil. Přibil Ho na kříž a vyzvedl ho hodně vysoko, aby ho bylo dobře vidět.

Před dvěma tisíci lety se přímo zápolilo o ono ukřižování, aby byl kříž umístěn co nejvýše, aby byl dobře viditelný jako znamení lidského trestu, a dnes se dělá všechno pro to, aby byl stržen, dát ho pryč z očí, kdo by si dnes chtěl připomínat někoho, kdo zemřel pro myšlenku o lepším světě, vybudovaném na rovnosti a lásce k bližnímu.

Jak podivná je lidská bytost, moje drahá stará Evropo. Když chce odstranit kříž, proč se neozvala už včera, před dvěma tisíci lety? Proč se teprve dnes chce vypořádat s Ukřižovaným?

Jsme podivní a náladoví, moje drahá stará Evropo. A příliš často bojujeme za nějakou ideu. Aniž bychom ji měli.

L'Osservatore Romano

29. července 2010

Překlad -lš-

V prosinci roku 1929 Svatý otec Pius XI. vydal na závěr mimořádného (extra ordinem) Svatého roku ve formě velkého jubilea encykliku *Quinquagesimo Ante Anno*. Tento rok byl totiž pro Pia XI. rokem 50. výročí kněžského svěcení, které přijal v Lateránské bazilice. K Lateránu se vrací Pius XI. také proto, že zde byly v únoru toho roku podpisem Lateránských smluv normalizovány vztahy mezi italským státem a Svatým stolicem. Skončily tak „nesnesitelné a nespravedlivé podmínky, ve kterých se nacházel Svatý stolec a za kterých byla hlava církve zbavena své legitimní nezávislosti“.

Rok 1929 byl také 75. výročím vyhlášení dogmatu o Neposkvrněném početí, po kterém následovalo zjevení Panny Marie v Lourdech. Pius XI. vyslovil v encyklice velkou vděčnost Matce Boží, protože výše

Před více než 80 lety

jmenované dohody byly podepsány právě ve výroční den tohoto zjevení.

V další části encykliky vypočítává jiné významné církevní události a výroční slavnosti na celém světě, které Jubilejní rok obohatily. Patřilo k nim tisícileté výročí založení Montecassina, 500. výročí vstupu Jany z Arku do Orleansu a výročí příchodu svatého Ansgara do Švédska, které bylo příležitostí k velkým oslavám a posvěcení nové katedrály ve Stockholmu.

A mezi tato slavná jubilea zařadil Pius XI. také dvě významné události v naší vlasti, totiž „dvousté výročí svatořečení Jana Nepomuckého a zvláště milénium od smrti svatého Václava, slavného českého knížete a patrona republiky, kterého zavraždila bratrova ruka. Jak jsme uvedli v posledním projevu ke konzistoři, přijali jsme s velkou radostí, že oslav k počtě mučedníka Václava se zúčastnili ve velkém počtu nejen obyvatelé z měst a venkova, ale také představitel vlády republiky.“

Oslavy svatováclavského milénia v Praze roku 1929

líky. Jak bychom se mohli neradovat z tak velké duchovní horlivosti? Vždyť po veřejných událostech, které po skončení strašné války postavily katolickou jednotu a akceschopnost krajnímu nebezpečí, následovaly konečně, jak se zdálo, dny velkého pokoje a jasu a byly vytvořeny takové podmínky veřejného života, o jaké jsme prosili Boha, aby provázely nadcházející slavnosti a tyto podmínky aby na přímluvu svatého Václava trvaly i do budoucna. Kéž by další události odpovídaly našim přáním!

Nikdo neví, jak velice by nás potěšila opravdová prosperita tohoto národa jako dílo svornosti mezi mocí církevní a civilní.“

Za tímto upřímným přáním Svatého otce Pia XI. stojí jistě také jeho osobní zkušenosti a zkušenosti jeho předchůdců s bolestnými problémy, jaké mohou nastat ve vztazích mezi církví a státem.

-lš-

Kdysi a dnes

Homilie v rámci Mezinárodní letní akademie kněží v rakouském Aigenu 31. srpna 2010

Letošní *Mezinárodní letní akademie* je věnována otázkám působení Ducha Svatého v církvi. V souladu s liturgickým kalendářem si dnes připomínáme při večerní mši svatě biskupa ze 4. století, který byl Duchem Svatým obzvláště naplněn. Je to svatý Pavlín z Trevíru. Německý misál o něm říká: „Slavný biskup z Trevíru stál ve starověku v tehdejší dogmatické sporu neohroženě na straně svatého Atanáše a pravověrnosti. Jako jediný odmítl na synodu v Arles r. 353 sv. Atanáše odsoudit a zemřel za to ve vyhnanství ve Frýgii.“

Svatý Atanáš, biskup v Alexandrii v Egyptě, byl v odporu proti Ariovu bludnému učení na koncilu r. 325 nejrozhodnější a patřil také k nejvíce pronásledovaným zastáncům pravé víry. Byl proto ze svého biskupského města třikrát poslán do vyhnanství, a to až do města Trevíru, kde měl tehdy rezidenci římský císař.

Bludné Ariovo učení, nebo pozitivně řečeno, nauka nicejského koncilu o božství Ježíše Krista není po sedmnácti letech zdaleka pouze téma pro historiky. V dnešní teologii křesťanských církví a v duchovní praxi existuje něco jako novo-arianismus, který redukuje Krista na jeho lidskou přirozenost, aby tak vyšel vstříc mnoha současníkům, k nimž patří nemálo křesťanů.

Tím, že se vzdávají učení 1. ekumenického koncilu o Kristově božství a z toho vyplývající nauky o božské Trojici, chtějí někteří teologové redukovat bariéry vůči islámu a ortodoxnímu židovství.

Když se však vzdáme rozdílu mezi výrazy „homo-ousios“ (stejně podstaty) ve prospěch „homo-i-ousios“ (podobné podstaty), když tedy Ježíš Kristus není

stejně podstaty s Otcem a je mu pouze podobný, pak se vzdáváme toho nejmělejšího, čemu se v celých dějinách náboženství věří o Bohu jako Stvořiteli a Vykupiteli a o jeho vztahu k tvorům.

Biskup Egon Kapellari

Spory s Ariem a s odvážným vyznáním víry sv. Atanáše z Alexandrie a sv. biskupa Pavlina z Trevíru nebyly tedy aktuální pouze včera, ale jsou aktuální i dnes, i když to dnes mnoho lidí v církvi není schopno poznat.

Vraťme se však k hlavnímu tématu letošní Mezinárodní letní akademie. Jde o podstatu Ducha Svatého a o jeho působení v církvi a skrze církve na onu skutečnost, kterou sv. Jan nazývá „svět“ a která se v dnešním světském slovníku nazývá „společnost“. Tento „svět“ nebo „společnost“ nese v sobě od doby ztráty ráje vždy mnoho zárodků smrti, ale také mnoho zárodků života a naděje.

Protoevangelium v knize Geneze Starého zákona, pokud je čteme očima křesťanské víry, poukazuje na budoucí vykoupění a na evangelium Nového zákona, v němž se toto vykoupění uskutečnilo v Ježíši Kristu.

Ale toto v podstatě jednou provždy uskutečněné dílo spásy prostupuje svět a jeho dějiny pouze jako trpělivý kvas a církev je nástrojem tohoto dění v zápasu mezi božským světlem a temnotami zla.

Společnost, v jejímž středu církev žije v takových zemích, jako je naše, je poznamenána techniky a civilizačně ustavičně podněcovanými novými inovacemi. Ale

MODLITEBNÍ SKUPINA V NEJVĚTŠÍ HLOUBCE

Od 5. srpna 2010 je 33 horníků uvězněno v chilském dole San José v hloubce 700 m pod zemí. Záchrané práce budou trvat 3 až 4 měsíce. Aby mohli snáze snášet velkou duševní zátěž, přijal každý člen skupiny zvláštní úkol. Jeden je „doktor“, jeden „básník“, jiný „televizní reportér“, jiný „kněz“. Tuto úlohu přijal Mario Gomez, kterému je 62 let a je ve skupině nejstarší... Zve muže každý den k modlitbě v „kapli“, kterou si zřídili v jednom koutě. Svatý otec jim poslal 33 malých Biblí a růženců. Byly jim předány spolu s denní dávkou potravin. Otvor pro styk se světem má průměr 15 cm. Ihned poté, co byli objeveni, žádal jeden z postižených svou ženu, aby zařídila jejich církevní sňatek. Jsou 25 let civilně sezdáni a mají tři děti a dva vnuky. *Kath-net*

pokud jde o její lidství, nese na sobě nepřehlédnutelné znaky hrozičícího zániku.

Katolickou církev zasahuje tato změna epochy obzvláště těžkým způsobem. Je ve světě největší náboženskou společností a je, pokud jde o její jednotu, vystavena největším nárokům. Stojí v napětí mezi homogenitou a pluralitou, mezi šířkou a hloubkou, a mezi tradicí a novými výzvami, mezi sociálně-politickou angažovaností a mystickým ponořením v Bohu.

Dělá chyby a dopouští se hříchů, ale současně má obrovské zdroje lidskosti, milosrdenství a svatosti a aktivizuje to každodenně znovu a znovu. Platí to i o církvi v malém Rakousku, o jejích ranách, stejně jako o darech Ducha Svatého, které působí účinně, i když mimo pozornost veřejného zájmu.

Církev je možno přirovnat k obrovskému košatému stromu. Ale mnoho jeho kořenů, větví a ratolestí je ohroženo ve své vitalitě, nebo dokonce už odumřelo. Opravdoví křesťané se za této situace nebudou ani tak starat o korunu stromu jako o posílení jeho kořenů a o zajištění dostatečné vláhy.

Velký úbytek není možno zakrývat. Na každého pokřtěného, který opouští církev, vložil, obrazně řečeno, při křtu Kristus svou ruku a nestahuje ji zpět, ani když se člověk z této ochrany vzdaluje. Proto jsou i ti, kteří církev opustili, svěření zvláštním modlitbám těch, kteří zůstali věrní. Církev je v podstatě zástupcem Boha i pro lidi a pro lidstvo, které zůstává venku přede dveřmi. Tato základ-

ní pravda musí být pro nás nyní i v budoucnu důvodem k hlubšímu uvědomění.

Kardinál Newman, kterého papež brzy prohlásí v Birminghamu za blahoslaveného, napsal jeden významný, časově kritický text.

Začíná slovy: „Doba je plná strádání, Kristova věc leží jako ve smrtelném zápasu.“ Newman však ihned připojuje hluboce věřící „A přece“ a uvádí řadu biblických textů, ve kterých se dělo něco podobného.

Cituji z výběru pro Martina Bubera obzvláště významný žalm 73. V něm Žalmista poukazuje Hospodinu na mnohá soužení a říká: „*Já však chci být ustavičně s tebou, uchopils mě za pravici, povedeš mě podle svého rozhodnutí a pak mě přijmeš do slávy.*“

A druhým místem, které uvádím pro „A přece“ plné víry, je tzv. chvalozpěv Habakuka, který se modlíme v denní modlitbě církve v pátek druhého týdne. Stojí zde: „*I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole neurodila pokrm, z ohrady zmizel skot a ve chlévech nebyl dobytek, já budu v jásetu oslavovat Hospodina, jáset ke chvále Boha, který je mým zachráncem. Bůh, Pán je moje síla. Učinil mé nohy hbité jako nohy laně, po posvátných návrších mi dává kráčet.*“

Tolik oba texty. Jsou to slova adresovaná i nám v době mnoha zlomů a přelomů, ale i povstání v církvi a společnosti. Kéž nám Duch Svatý dá sílu, abychom tato slova mohli pronášet v hluboké víře a důvěře.

Kath-net
Překlad -lš-

obšťastňující, když se může plně „odevzdat“ někomu, na jehož dobrotu, lásku, něhu a starostlivost je plně spolehnutí. Není to tedy samozřejmé a samoučelné, nýbrž je to důmyslná součást moudrého plánu Stvořitele, že se člověk rodí na svět nikoliv jako samostatný a soběstačný, nýbrž jako bezmocný a odkázaný na laskavou, něžnou a starostlivou rodičovskou péči. Láskyplná, něžná mateřská péče a otcova dobrotivá autorita a starostlivost, které člověk zakouší a prožívá počínaje svým početím, to jsou ve skutečnosti první lekce náboženství, kterých se mu dostává.

Dítě, které by nikdo neoslovoval a nikdo s ním nemluvil, by se nenaučilo mluvit (byl to případ dětí, které odchovála zvířata). Dítě, které není zahrnuto láskou a musí prožívat, jak je rodičům na obtíž, jak jim vadí a překáží, je různým způsobem odstrkáváno a ponecháno samo sobě, zůstane ochuzeno o zkušenosti, které ho měly naučit „odevzdat se Bohu“. Život bez tepla a lásky disponuje naopak člověka k tomu, aby se jednou „nedal přesvědčit, i kdyby někdo vstal z mrtvých“.

Z toho vidíme, jak je důležité, aby rodinné prostředí bylo spolehlivě naplněno teplem a bezpečím, aby dítě počaté jako plod lásky vstupovalo do prostředí lásky, protože právě takové prostředí pro dítě Bůh předpokládá. Milující rodiče mu Bůh posílá jako své představitele a obraz své podoby a to je před Bohem i dítětem zavazuje, aby mu tento dar skutečně předávali, aby jeho obraz co nejvěrněji představovali a tak vštěpovali dítěti. Pak se i každá modlitba pro ně stává velkým zážitkem a prohlubuje nezbytnou zkušenost, že ona „odevzdanost“ a „podřízenost“ Bohu není pro něho ničím omezujícím, nebo dokonce degradujícím, nýbrž naopak, je to živná půda zdravého rozvoje a podmínka a pramen opravdového blaha a štěstí. Jestliže přibývá těch, kteří nejsou ochotni uvěřit v Boha,

je to také proto, že ubývá rodičů, kteří jsou schopni a ochotni jim Boha přiblížit a darovat. Společnost, která je dostatečně moudrá a prozíravá, sama si v zájmu o vlastní prosperitu všemožně chrání a podporuje ono Bohem moudře stvořené prostředí rodiny a hájí její bezpečí a stabilitu, aby v ní měla zajištěnou posvátnou, nenarušitelnou a spolehlivou „líheň opravdového lidství“.

I když se jedinec postupně osamostatňuje, neznamená to, že se zbavuje potřeby „odevzdanosti“, tedy důvěry a ochoty podřídit se vyšší autoritě. Bude žít ve společenství mnoha lidí a fungování společenského organismu bude vždy vyžadovat na jedné straně vedení a na druhé straně podřízenost. Ale i v tomto případě by každé vedení mělo být svým způsobem odleskem oné spolehlivé, spravedlivé, odpovědné a hluboké Boží moudrosti a starostlivosti, aby se tomuto vedení mohli podřízení s důvěrou „odevzdat“.

Bůh tedy vstupuje mezi své tvory nikoliv jako vetřelec, nýbrž jako moudrý Stvořitel a dobrotivý a svrchovaně štědrý Dárce, od něhož všechno pochází a k němuž všechno směřuje. Nachází svou radost v tom, že se dává z naprosto nezištné lásky plně „do služeb“ svých tvorů, aby i oni podobně sloužili z nezištné lásky jeden druhému a měli tak podíl na oné blaženosti, která je Bohu vlastní a kterou chce Bůh sdílet s tvory sobě podobnými. Tento dobrotivý Otec vystupuje vůči nám nejen jako Stvořitel, Zákonodárce a Obraz, ale také jako štědrý Dárce milostí, kterými pomáhá člověku, aby ke svému blahu a k Boží slávě v každém místě a postavení mohl naplňovat své poslání a dosahovat vytyčeného cíle, a tím slíbeného blaha.

Jestliže se někomu jeví tyto představy a požadavky jako něco zcela fantastického a nereálného, ať si uvědomí, že tu není řeč o nějakém lidském výmyslu, ale o skutečném věčném Božím plánu, že je to podstata toho,

o co se modlí slovy „přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebo, tak i na zemi“. Fantazie je to pro toho, kdo není ochoten přiznat Bohu jeho patřičné místo.

Neboť jakmile z tohoto systému vyloučíme Boha, pak z něho vyloučíme všechn řád a člověk pak ztrácí pojem jak o svém původu, tak i o svém cíli. Ocítá se v bezútěšné osamocenosti, nevidí důvod, proč by měl sloužit druhým. Neuspokojená přirozená potřeba „odevzdanosti“ se totiž zvrátí ve všemožné úsilí o nezávislost a nadřazenost, proto se sobecky zaměřuje na to, jak co nejlépe sloužit jen sám sobě. V ostatních lidech nevidí bližní, ale své konkurenty a soky, kteří ho skutečně nebo potencionálně omezují a ohrožují. Je schopen tak často nahlížet (proti všem zákonům přírody) i na své vlastní, dosud bezbranné potomky, a hledá dokonce nejrůznější cesty, jak se jich zbavit, jak odstranit tyto „překážky“ svých údajných „práv“, vlastního uspokojení a sebeuplatnění.

Proč má člověk zájem na odmítání Boha? Důvodem není rozvoj vědy a poznání; kdo je opravdu moudrý, tomu nevadí Bůh nejvyšší moudrý. Pravým důvodem je rozvoj hříchu, protože Bůh je nejvyšší svatý. Člověk se vždy dopouštěl hříchů, ale tyto jeho hříchy neohrožovaly jeho vztah k Bohu, dokud v něm probouzely vědomí viny a jeho svědomí ho ponoukalo k lítosti, k návratu a nápravě zla. Smrteľným nebezpečím pro vztah k Bohu se pro člověka stává teprve hřích, který se člověku zalíbí, na který si stálým opakováním tak navykne, že už není ochoten ho odložit. Nesnaží se proto zbavit hříchu, ale Božího přikázání. Zachovávaní některých přikázání může být někdy pro člověka obtížné, ale nikdy ne nemožné, pokud náležitě využívá prostředků milosti a varuje se příležitostí a situací, které ho k hříchu strhávají. Člověk navyklý na hřích vítá zpochybňování přikázání jako docela snadné řešení, jak se hříchů zbavit, ale ve skutečnosti je

jen rozmnožuje a umocňuje. Ne-respektování a odmítání kteréhokoliv z Božích moudrých a spravedlivých přikázání znamená pak nejen neposlušnost, ale i rouhavé a urážlivé zneuznání Otcovy božské dokonalosti, moudrosti a dobroty. Kdo odmítá uznat přiměřenost a závaznost Božího přikázání, obviňuje Boha ze zlé vůle, jako by nás dokonale nemiloval, ale chtěl nám v té či oné oblasti škodit, ubližovat nám a omezovat nás. Současně se tím člověk nad Boha vyvyšuje, jako by sám byl chytrější než svrchovaně moudrý Bůh. Jestliže taková vzpoura proti Bohu překročí hranice individua a rozšíří se jako obecný jev a přesvědčení, představuje to vážnou hrozbu pro celou společnost. Toho jsme dnes svědky.

Tím hříchem, který si lidé tak zamilovali, že nejsou v té věci ochotni ustoupit ani před Bohem, je nezřízená smyslnost. Velká masová neposlušnost začala v oblasti sexuálního života. Pohlavní uspokojení bylo nejdříve zbraveno svého základního a životně nezbytného cíle, tj. pložení potomstva, a pak i svého výsostného, posvátného, Bohem posvěceného prostředí, tj. manželství mezi mužem a ženou. Sexuální nevázanost se stala společenskou samozřejmostí a vyhlášeným právem. Podobně tomu bylo i v době Lotově. Žijeme bezstarostně v „novém křesťanství“, které si svévolně redukovalo Desatero. *Kdo by zrušil i to nejmenší přikázání, ten bude v Božím království nejmenší.* Ale toto přikázání jistě není nejmenší, jak je vidět z následků. Hřích nepřestává být hříchem a uvádí společnost do vážných omylů, perverzí proti přirozenosti, do dekadence a vede k hromadnému odpadnutí od Boha.

Zvykli jsme si utíkat se k svatému Václavovi, když nám teče bot. Teď jsme na tom ještě hůře. Už nám do nich ani neteče, protože jsou plné bahna, do kterého se beznadějně boříme. Kníže náš, pros za nás Boha, Svatého Ducha, Kyrie eleison! -lš-

Pondělí 27. 9. 2010: 6:05 Octava dies (590. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **6:35** Mauricius – nová hranice **6:55** Čtete z křesťanských periodik **7:00** Putování modrou planetou: Guatemala **7:35** Poézia v obraze – Lubomír Rapoš **7:45** Přejeme si... **8:00** P.S.: Mons. František Radkovský **8:25** Ekumenická porota **8:45** Pro víta mundi (107. díl): P. Jaroslav Kašpar **9:25** Starý židovský hřbitov v Praze **10:00** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **10:30** BET LEICHEM – vnitřní domov (9. díl): Scepán Delan **10:45** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **10:55** Přírodní památka Turkov: Mokřad uprostřed velkoměsta **11:20** Povolání v Nigérii **11:35** Cesty za poznáním: Národní park Etosha [P] **11:45** Klauský pohádkový kuffík (3. díl): O dobrozděčnosti **12:00** Polední modlitba **12:05** Pocta sv. Václava [P] **13:10** Pro zdraví (11. díl): Projekt ICRC **13:25** O slovanství – kardinál Tomáš Špidlík SJ **13:45** Octava dies (590. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **14:15** Putování s M. Horníčkem po Provence **14:25** Krásy Čech a Moravy (4. díl): Hluboká **14:50** Ecce homo: Iveta Okresová **14:55** Bez hábitu (23. díl): Premonstráti, klášter Želiv [P] **16:00** H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **16:10** Mikroregion Třemšín (6. díl) **16:20** GOODwillBOY V. (2. díl) **17:00** NOEparáda (88. díl) **18:00** Exit 316 (4. díl): Konflikt [P] **18:20** Cesty za poznáním: Národní park Capitol Reef [P] **18:30** Táto, mámo, proč? (6. díl): Proč má slon chobot? [P] **18:35** Táto, mámo, proč? (7. díl): Proč má žirafa dlouhý krk? **18:40** Druhé šance [P] **19:10** Ekoauto (11. díl) [P] **19:25** Přejeme si... **19:40** H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **20:00** Jeruzalém – Svaté Světlo **20:20** Cesty za poznáním: Havaj [P] **21:15** Na koberečku (89. díl) **21:30** Vzpomínky Hildegardy Dawidové [P] **21:45** Čtete z křesťanských periodik **21:55** P. Jacques Philippe – Dvojediná láska (1. část) **22:35** Rodina: kolébka života a lásky **23:00** Sen a radost **23:20** Cesty za poznáním: Kapský poloostrov **23:30** Octava dies (590. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **0:05** Rok dvou papěží **0:55** Scotland **1:10** Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 28. 9. 2010: 6:05 H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **6:15** Koncert pěveckého sboru Adash **7:35** Pro víta mundi (81. díl): P. Vojtěch Kodet **8:30** Salesiánské srdce na scéně **8:50** Cesty za poznáním: Everglades **9:00** Životy dětí **9:30** Polabský lužní les **9:45** P. Jacques Philippe – Dvojediná láska (1. část) **10:30** Odvaha otce Karola **11:45** Táto, mámo, proč? (6. díl): Proč má slon chobot? **11:50** Táto, mámo, proč? (7. díl): Proč má žirafa dlouhý krk? **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **12:35** Čtete z křesťanských periodik **12:40** České Radio Vaticana **12:45** Ekoauto (11. díl) **13:00** Mikroregion Třemšín (7. díl) **13:10** Útek nie je turistika **13:40** Putování modrou planetou: Guatemala **14:25** Kulatý stůl: BABYBOX **16:00** H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **16:10** Přejeme si... **16:25** Cesty za poznáním: Londýn [P] **16:50** Stoleté výročí přítomnosti salesiánů v Indii – Indická tvář Dona Boska [P] **17:05** BET LEICHEM – vnitřní domov (9. díl): Scepán Delan **17:20** Nová Indie **17:30** Hermie **18:00** Noeland (25. díl) **18:30** Táto, mámo, proč? (7. díl): Proč má žirafa dlouhý krk? [P] **18:35** Táto, mámo, proč? (8. díl): Proč se ježik nafukuje? **18:40** Ve jménu Ježíše (21. díl): Vítězství Franků u Poitiers **19:05** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **19:15** Pro zdraví (11. díl): Projekt ICRC **19:30** Cesty za poznáním: Národní park Etosha **19:40** Zpravodajské Noeviny: 28. 9. 2010 [P] **20:00** Po stopách Ježíše Krista (5. díl): Zákon a láska [P] **20:30** Záznam koncertu z cyklu Má vlast (1. díl): Má vlast [P] **21:10** GOODwillBOY V. (2. díl) **21:50** Zpravodajské Noeviny: 28. 9. 2010 **22:10** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem – Žeň objevů (1. díl) **23:00** Ekumenická porota **23:15** P.S.: Mons. František Radkovský **23:40** Přejeme si... **23:55** Čtete z křesťanských periodik **0:05** Klapka s ... (8. díl) **1:05** Poslech Radia Proglas [L].

Středa 29. 9. 2010: 6:05 Zpravodajské Noeviny: 28. 9. 2010 **6:20** Bez hábitu (23. díl): Premonstráti, klášter Želiv **7:20** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **7:30** Vzpomínky Hildegardy Dawidové **7:45** Jeruzalém – Svaté Světlo **8:05** Starý židovský hřbitov v Praze **8:35** České Radio

Vaticana **8:40** U hrobu kardinála Berana **8:55** Dopis z Indie [P] **9:15** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **9:45** Po stopách Ježíše Krista (5. díl): Zákon a láska **10:15** Mikroregion Třemšín (8. díl) **10:30** Generální audience Benedikta XVI. [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Cesty za poznáním: Havaj **13:00** Druhé šance **13:30** Čtete z křesťanských periodik **13:40** P.S.: Mons. František Radkovský **14:05** Ekoauto (11. díl) **14:20** JuniorTV Kopřivnice (9. díl) **14:40** Sozopol **14:45** Na koberečku (89. díl) **15:00** Mikroregion Třemšín (7. díl) **15:10** Povolání v Nigérii **15:25** Ecce homo: Iveta Okresová **15:30** Cesty za poznáním: Národní park Capitol Reef **15:40** Zpravodajské Noeviny: 28. 9. 2010 **16:00** NOEparáda (88. díl) **16:50** Cesty za poznáním: Stonehenge [P] **17:00** V posteli Pod nebesy V. (3. díl) [P] **18:00** Octava dies (590. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **18:30** Táto, mámo, proč? (8. díl): Proč se ježik nafukuje? [P] **18:35** Táto, mámo, proč? (9. díl): Proč je ptakopysk tak zvláštní? [P] **18:40** Klapka s ... (8. díl) **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Vychovávejme se srdcem dona Boska [P] **20:25** P. Jacques Philippe – Dvojediná láska (2. část) [P] **21:15** Životy dětí **21:45** H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **22:00** Historie válečného letectví (13. díl): Střet s rudou hrozbou, Dále k řece Yalu [P] **22:30** Rodina: kolébka života a lásky **22:55** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **23:05** Generální audience papeže Benedikta XVI. **23:35** Krásy Čech a Moravy (4. díl): Hluboká **0:05** H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **0:15** Koncert pěveckého sboru Adash **1:30** Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 30. 9. 2010: 6:05 H2Onews (94. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **6:15** Druhé šance **6:45** Čtete z křesťanských periodik **6:50** Vychovávejme se srdcem dona Boska **7:15** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **7:45** Putování s M. Horníčkem po Provence **7:55** Ivana Koubek **8:10** Cesty za poznáním: Londýn **8:35** Presence: Presence – hudební chvály **9:45** Cesty za poznáním: Národní park Etosha **10:00** Kulatý stůl: BABYBOX **11:30** Přejeme si... **11:45** Táto, mámo, proč? (8. díl): Proč se ježik nafukuje? **11:50** Táto, mámo, proč? (9. díl): Proč je ptakopysk tak zvláštní? **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Koncert pěveckého sboru Adash **13:20** Nová Indie **13:35** Generální audience papeže Benedikta XVI. **14:05** Cesty za poznáním: Havaj **15:00** Noeland (25. díl) **15:30** Ekumenická porota **15:45** Děti **16:00** Zpravodajské Noeviny: 28. 9. 2010 **16:15** Hornolidečko – Lidečko **16:30** Je život ženy blažený? [P] **16:55** Putování modrou planetou: Guatemala **17:30** Svatováclavský pohár 2010 [P] **17:40** Ecce homo: Prof. Ing. Arch. Jana Krivošová **17:45** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **18:00** Ve jménu Ježíše (21. díl): Vítězství Franků u Poitiers **18:30** Táto, mámo, proč? (9. díl): Proč je ptakopysk tak zvláštní? [P] **18:35** Táto, mámo, proč? (10. díl): Proč je kaktus tak oblíbený? **18:40** Pro víta mundi (81. díl): P. Vojtěch Kodet **19:35** Pro zdraví (13. díl): Proměnit utrpení [P] **19:40** Zpravodajské Noeviny: 30. 9. 2010 [P] **20:00** Klapka s ... (9. díl) [P] **21:00** Přejeme si... **21:15** P. Pavol Nizner [P] **21:40** Zpravodajské Noeviny: 30. 9. 2010 **22:00** AREGUA [P] **22:20** Octava dies (590. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **22:50** NOEparáda (88. díl) **23:40** Polabský lužní les **0:05** Zpravodajské Noeviny: 30. 9. 2010 **0:20** V posteli Pod nebesy V. (3. díl) **1:10** Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 1. 10. 2010: 6:05 Zpravodajské Noeviny: 30. 9. 2010 **6:20** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **6:30** NOEparáda (88. díl) **7:20** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem – Žeň objevů (1. díl) **8:10** Krásy Čech a Moravy (4. díl): Hluboká **8:35** P. Jacques Philippe – Dvojediná láska (2. část) **9:25** Životy dětí **10:00** Na koberečku (89. díl) **10:15** Cesty za poznáním: Havaj **11:15** Hermie **11:45** Táto, mámo, proč? (9. díl): Proč je ptakopysk tak zvláštní? **11:50** Táto, mámo, proč? (10. díl): Proč je kaktus tak oblíbený? **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Přejeme si... **12:20** Historie válečného letectví (13. díl): Střet s rudou hrozbou, Dále k řece Yalu **12:50** Svět méma očima: Prašivá 2010 **13:00** Svatováclavský pohár 2010 **13:10** Vychovávejme se srdcem dona Boska **13:40** Pocta sv. Václava **14:45** Dopis z Indie **15:05** Vzpomínky Hildegardy Dawidové **15:25** Druhé šance

16:00 Zpravodajské Noeviny: 30. 9. 2010 **16:15** Starý židovský hřbitov v Praze **16:50** Po stopách Ježíše Krista (5. díl): Zákon a láska **17:20** Mikroregion Třemšín (8. díl) **17:30** Jeruzalém – Svaté Světlo **18:00** Festivalová mše svatá: Festival pod věží [L] **19:00** V posteli Pod nebesy V. (3. díl) **19:50** H2Onews (95. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa [P] **20:00** Cesta k andělům (35. díl): Roberto Scavino [P] **20:50** Hlubinami vesmíru s dr. Jiřím Grygarem – Žeň objevů (2. díl) [P] **21:30** Cesty za poznáním: Národní park Capitol Reef **21:40** Na koberečku (89. díl) **22:00** Večer chval: Festival pod věží [L] **23:20** Přejeme si... **23:35** Nedělní čtení: 27. neděle v mezidobí [P] **0:05** H2Onews (95. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **0:15** Putování modrou planetou: Guatemala **0:50** Svatováclavský pohár 2010 **1:00** Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 2. 10. 2010: 6:05 H2Onews (95. díl): Týdenní zpravodajský souhrn ze světa **6:15** P. Pavol Nizner **6:40** Je život ženy blažený? **7:05** Povolání v Nigérii **7:25** Vychovávejme se srdcem dona Boska **7:50** Mikroregion Třemšín (7. díl) **8:00** Hermie [P] **8:30** Noeland (25. díl) **9:00** Ve jménu Ježíše (21. díl): Vítězství Franků u Poitiers **9:35** NOEparáda (88. díl) **10:25** JuniorTV Kopřivnice (9. díl) **10:50** V posteli Pod nebesy V. (3. díl) **11:45** Cesty za poznáním: Stonehenge **12:00** Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [P] **12:10** Zpravodajské Noeviny: 30. 9. 2010 **12:25** Nedělní čtení: 27. neděle v mezidobí **12:55** Přejeme si... **13:10** Cesty za poznáním: Londýn **13:35** Platinové písničky (16. díl): Dechovka **14:05** Noekreace aneb Vandrování (54. díl) **14:15** Putování s M. Horníčkem po Provence **14:30** Festivalový program /I. vstup/: Festival pod věží [L] **15:00** Klapka s ... (8. díl) **16:00** Putování modrou planetou: Chile a Patagonie **16:40** Hlavní festivalový program /II. vstup/: Festival pod věží [L] **17:35** Krásy Čech a Moravy (5. díl): Český Krumlov [P] **18:00** Hlavní festivalový program /III. vstup/: Festival pod věží [L] **19:30** Nedělní čtení: 27. neděle v mezidobí **20:00** Na tančí s Olomoucí: O univerzitě, která má duši [P] **20:30** Koncert hosta festivalu ELIATA (CZ): Festival pod věží [L] **22:05** Don Bosko, světec, který skákal salta **22:40** Stoleté výročí přítomnosti salesiánů v Indii – Indická tvář Dona Boska **22:55** Pro zdraví (13. díl): Proměnit utrpení **23:00** Bez hábitu (23. díl): Premonstráti, klášter Želiv **0:05** Pocta sv. Václava **1:10** Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 3. 10. 2010: 6:05 Evangelium [P] **6:15** Nedělní čtení: 27. neděle v mezidobí **6:45** Svatováclavský pohár 2010 **6:55** Ecce homo: Prof. Ing. Arch. Jana Krivošová **7:00** Klapka s ... (9. díl) **8:00** Dopis z Indie **8:20** Přejeme si... **8:35** Vzpomínky Hildegardy Dawidové **8:50** Druhé šance **9:20** Cesty za poznáním: Londýn **9:45** Evangelium **10:00** Mše svatá z kostela Panny Marie Pomocnice Křesťanů, Zlín – Jižní Svahy [L] **11:05** Cesty za poznáním: Chichén Itzá **11:15** Jeruzalém – Svaté Světlo **11:35** Na koberečku (89. díl) **11:50** Čtete z křesťanských periodik [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [L] **12:25** Zpravodajský souhrn týdne [P] **13:05** Platinové písničky (17. díl): Dechovka [P] **13:40** Cesta k andělům (35. díl): Roberto Scavino **14:30** Pro zdraví (13. díl): Proměnit utrpení **14:35** P. Jacques Philippe – Dvojediná láska (2. část) **15:25** Životy dětí **16:00** Exit 316 (4. díl): Konflikt **16:20** Ve jménu Ježíše (22. díl): Dva králové v jednom království [P] **16:50** Noekreace aneb Vandrování (55. díl) [P] **17:00** Noeland (25. díl) **17:30** Hermie **18:00** V posteli Pod nebesy V. (3. díl) **18:50** Evangelium **19:00** Vychovávejme se srdcem dona Boska **19:25** Mikroregion Třemšín (8. díl) [P] **19:35** Čtete z křesťanských periodik **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Octava dies (591. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] **20:30** Záznam koncertu z Kostela sv. Jakuba staršího v Ostravě-Plesně (SHF 2009) [P] **21:40** Obnova Baziliky Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Římě **22:00** Po stopách Ježíše Krista (5. díl): Zákon a láska **22:30** Mikroregion Třemšín (8. díl) **22:45** Cesty za poznáním: Chichén Itzá **22:55** Nedělní čtení: 27. neděle v mezidobí **23:25** Svatováclavský pohár 2010 **23:40** Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. **0:05** Zpravodajský souhrn týdne **0:45** Stoleté výročí přítomnosti salesiánů v Indii – Indická tvář Dona Boska **1:00** Poslech Radia Proglas [L].

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti v něm nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svátý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to všechno přináším jako svou nepatrnou oběť zvláště na úmysly Svatého otce a našich biskupů ...

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!

Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!

ÚMYSLY NA ŘÍJEN 2010

Všeobecný: Aby se katolické univerzity stávaly více a více místy, kde je možné ve světle evangelia zakoušet harmonickou jednotu mezi vírou a rozumem.

Misijní: Abychom u příležitosti Světového misijního dne pochopili, že úkol hlásat Krista je naprosto nezbytnou službou, ke které je církev povolána k prospěchu celého lidstva.

Úmysl našich biskupů: Aby naše rodiny rostly ve všech podobách lásky, které rodinu utvářejí, a to v lásce manželské, rodičovské, sourozenecké i mezigenerační.

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou na nový cyklus duchovních obnov se sv. Augustinem. Setkání bude doprovázet stejnojmenný film, který vznikl na podnět papeže Benedikta XVI. **Duchovní obnova se sv. Augustinem 1. „Chci Tebe, Pane, milovat a oslavovat Tvé jméno, protože jsi mi odpustil mé hříšné skutky“** se uskuteční **ve dnech 16.–17. 10. 2010**. Program začíná v sobotu v 9 hodin mší svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu (vede s. Siarda L. Trochtová). Zakončení v neděli ve 13 hodin. Ubytování a stravování je zajištěno v Norbertinu. **Cena: 530 Kč.** Z důvodu omezené kapacity je nutné **se přihlásit do 11. 10. 2010** na e-mail: info@premonstratky.cz nebo na tel. 733 755 836.

V neděli 10. 10. 2010 si budeme připomínat **250 let od posvěcení našeho kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Velkém Týnci**. Slavnostní mši svatou v **10 hodin** bude sloužit otec biskup Josef Hrdlička. Všechny rodáky z této farnosti a známé zve na tuto slavnost.

P. Václav Haltmar

BUDÍŽ – budování identity křesťanské ženy

Nabízíme příležitost k práci na svém osobním a duchovním růstu a budování zdravého křesťanského sebevědomí, vzdělávání v otázkách péče o partnerský vztah v každodenních nárocích, nácvik způsobů sebeprezentace a dalších komunikačních technik v rodině i v profesním životě. **Setkání budou probíhat vždy ve středu od 8.30 do 12.00 hodin, začátek 6. října 2010, počet setkání je 8.** Kurz je bezplatný! Nabízíme hlídání dětí během kurzu, příspěvek je 100 Kč na 1 dopoledne a dítě. Kurz bude realizován **v malém sále Arcibiskupské kurie v Olomouci**. **Hlásit se můžete na adresu:** Centrum pro rodinný život, Biskupské nám. 2, 772 00 Olomouc • e-mail: vecerova@arcibol.cz • tel. se záznamníkem: 587 405 250 • www.rodinnyzivot.cz. Projekt je spolufinancován německou organizací Renovabis.

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu Vás zve na **přednášku PhDr. Radomíra Malého NEJNOVĚJŠÍ DEZINFORMACE MASMÉDIÍ VŮČI KATOLICKÉ CÍRKVI**, která se bude konat **v úterý 5. října 2010 v 18 hodin** v sále 315, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

Liturgická čtení

Neděle 26. 9. – 26. neděle v mezidobí

1. čt.: Am 6,1a.4–7

Ž 146(145),6c–7.8–9a.9bc–10

Odp.: 2a (*Duše má, chval Hospodina!*)

Nebo: *Aleluij!*

2. čt.: 1 Tim 6,11–16

Ev.: Lk 16,19–31

Slovo na den: Lazar.

Pondělí 27. 9. – památka sv. Vincence z Paula

1. čt.: Job 1,6–22

Ž 17(16),1.2–3.6–7

Odp.: 6b (*Popřej mi sluchu, Bože, slyš mé slovo!*)

Ev.: Lk 9,46–50

Slovo na den: Začali uvažovat, kdo z nich je největší.

Úterý 28. 9. – slavnost sv. Václava

1. čt.: Mdr 6,9–21

1 Kron 29,11abc.11d–12a.12bcd

Odp.: 12b (*Ty, Hospodine, vládneš nade vším.*)

2. čt.: 1 Petr 1,3–6; 2,21b–24

Ev.: Mt 16,24–27

Slovo na den: A tehdy odplatí každému podle jeho jednání.

Středa 29. 9. – svátek sv. Michaela, Gabriela a Rafaela

1. čt.: Dan 7,9–10.13–14

nebo Zj 12,7–12a

Ž 138(137),1–2a.2bc+3.4–5

Odp.: 1c (*Budu ti hrát, Hospodine, před anděly.*)

Ev.: Jan 1,47–51

Slovo na den: Uvidíte nebe otevřené.

Čtvrtek 30. 9. – památka sv. Jeronýma

1. čt.: Job 19,21–27

Ž 27(26),7–8a.8b–9abc.13–14

Odp.: 13 (*Věřím, že uvidím blaho od Hospodina v zemi živých.*)

Ev.: Lk 10,1–12

Slovo na den: Spočine na něm váš pokoj.

Pátek 1. 10. – památka sv. Terezie od Dítěte Ježíše

1. čt.: Job 38,1.12–21; 40,3–5

Ž 139(138),1–3.7–8.9–10.13–14ab

Odp.: 24b (*Ved mě, Hospodine, cestou odvěkou!*)

Ev.: Lk 10,13–16

Slovo na den: Tyru a Sidónu se povede na soudu lehčeji.

Sobota 2. 10. – památka svatých andělů strážných

1. čt.: Ex 23,20–23a

Ž 91(90),1–2.3–4ab.4c–6.10–11

Odp.: 11 (*Svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě strážili na všech tvých cestách.*)

Ev.: Mt 18,1–5.10

Slovo na den: Stále hledí na tvář mého nebeského Otce.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

25. ZÁŘÍ – 2. ŘÍJNA 2010

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 26. 9.		PO 27. 9.		ÚT 28. 9.		ST 29. 9.		ČT 30. 9.		PÁ 1. 10.		SO 2. 10.			
Antifona	919	1029	1722	1941	1527	1721	1533	1728	1734	1953	1741	1961	1543	1738		
Žalm	784	883	783	881	786	884	783	881	783	881	786	884	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	920	1029	1723	1941	1527	1722	1533	1728	1734	1953	1742	1961	1543	1739		
Antifony	920	1030	935	1046	1528	1722	1534	1729	981	1097	998	1115	1544	1739		
Žalmy	921	1030	936	1046	813	914	813	914	981	1097	998	1115	813	914		
Krátké čtení a zpěv	923	1033	1724	1942	1528	1723	1534	1729	1735	1954	1743	1962	1544	1740		
Antifona k Zach. kantiku	718	810	1524	1718	1529	1723	1535	1729	1735	1954	1542	1737	1544	1740		
Prosby	924	1034	1724	1943	1529	1723	1535	1730	1724	1943	1744	1963	1545	1740		
Závěrečná modlitba	718	810	1524	1718	1529	1724	1535	1730	1541	1737	1542	1738	1545	1741		
Modlitba během dne:																
Hymnus	925	1035	940	1051	1264	1402	792	890	986	1103	1003	1120	792	890		
Antifony	925	1036	940	1051	1529	1724	1535	1730	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Žalmy	926	1036	940	1052	1265	1403	971	1085	987	1103	1004	1121	1019	1138		
Krátké čtení	927	1038	943	1054	1530	1724	1536	1731	989	1106	1006	1124	1545	1741		
Závěrečná modlitba	718	810	943	1054	1529	1724	1535	1730	990	1106	1006	1124	1545	1741		
Nešpory:																
	SO 25. 9.															
Hymnus	915	1024	929	1039	1525	1719	1531	1725	1537	1732	1736	1955	1746	1965	1024	1143
Antifony	916	1025	929	1040	1703	1919	1531	1726	1537	1732	992	1109	1009	1126	1025	1144
Žalmy	916	1025	930	1040	1703	1919	1715	1932	1537	1732	992	1109	1009	1126	1025	1144
Kr. čtení a zpěv	918	1027	933	1043	1526	1720	1531	1726	1540	1735	1737	1956	1749	1968	1027	1146
Ant. ke kant. P. M.	718	810	719	811	1526	1720	1532	1727	1540	1735	1737	1956	1542	1738	719	811
Prosby	918	1028	933	1044	1526	1721	1532	1727	1540	1735	1731	1950	1750	1969	1028	1147
Záv. modlitba	718	810	718	810	1529	1724	1529	1724	1535	1730	1541	1737	1542	1738	719	812
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1242	1379	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

PŘÍBĚHY PRO UZDRAVENÍ DUŠE

José Carlos Bermejo • Ze španělštiny přeložila Marta Hudoušková

Krátké podnětné povídky, které symbolicky i s humorem ukazují na závažné aspekty lidského chování. Každý příběh je zakončen několika náměty k vlastnímu zamyšlení.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115x180 mm, 104 stran, 99 Kč

PRAVÁ BIBLICKÁ MÍSTA VE SVATÉ ZEMI (I)

František Mráček

Na základě výzkumu od roku 1992 ve Svaté zemi vyšla unikátní publikace významná nejen pro poutníky, ale i pro historiky a biblisty. Jsou v ní uvedeny důvody pro pravost a nepravost důležitých biblických míst, která autor vícekrát navštívil a od roku 2009 vodí na tato místa úspěšně poutní skupiny. Publikace nejen prohlubuje a upevňuje víru, ale i nadchne člověka pro následování Ježíšova života. V prvním dílu publikace jsou uvedena tato biblická místa: tři nepravé křížové cesty (včetně Via dolorosa) a téměř neznámá pravá křížová cesta; pravá a nepravá Golgota; pravý a nepravý (v chrámu Božího hrobu) Kristův hrob. Dále je uvedeno pravé křestní místo (v Jordánsku) a nepravé (Jardenit); pravé (ortodoxní) a nepravé (katolické) Pole pastýřů, pravé a nepravé místo zázraku proměnění vody ve víno; Getsemanská a Olivová zahrada. Jsou uvedeny důvody pro zavedení nepravých míst. Je pojednána pravost událostí v Sodomě a Gomoře. Stručně je popsán i objev a důvody pro pravost studny, do níž byl vhozen Josef,

a pak prodán do Egypta. Pro oživení popsanych míst jsou uvedeny průběhy biblických událostí podle bl. Kateřiny Emmerichové. Publikace obsahuje také 148 barevných fotografií.

VÉRITÉ • Váz., křídový papír, 168 stran, 320 Kč

PRVNÍ BIBLICKÉ PŘÍBĚHY S HLAVOLAMY

Autorka příběhů Su Boxová • Ilustrátor Graham Round • Z angličtiny přeložili Marta Hudoušková a Pavel Schrötter

Kniha je určena pro děti ve věku od 4 do 7 let. Na každé vyprávění vybraného biblického příběhu navazuje dvoustrana s nejrozličnějšími hlavolamy, které dítěti umožní zábavnou formou dále pracovat s textem příběhu a současně rozvíjet myšlení. Závěrečná část knihy obsahuje seznam příběhů s odkazy na příslušná místa v Bibli a kvíz, jehož otázky se vztahují k uvedeným biblickým příběhům.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 190x190 mm, 192 stran, 249 Kč

OTÁZKY O SVĚDOMÍ

Tomáš Akvinský • Z latiny přeložila a úvodní studii napsala Martina Věra Štěpínová OP

Tři otázky z *Questiones disputatae* (De veritate, q. 15, 16 a 17) vytvářejí celek, který hledá kritérium pro hodnocení lidského jednání, a proto se zabývá především otázkou svědomí. Definice, kterou sv. Tomáš podal, vstoupila do učebnic morálky a etiky: svědomí je aplikace vědění na úkon.

KRYSTAL OP, s.r.o. • Brož., 130x205 mm, 232 stran, 235 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 1

147/2002

P. P.

D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.